Școala Gimnazială “George Emil Palade” Buzău
Cerc pedagogic, centrul metodic 9, step by step

Modalități de stimulare a lecturii în învățământul primar
- Exemple de bună practică-

Prof. înv. primar: Teodor Elena Sanda
Prof. înv. primar: Toth Ionela Liliana
Prof. înv. primar: Gheorghe Laura
Prof. înv. primar: Coșeru Ana Vasilica

„…nu este alta, şi mai frumoasă, şi mai de folos în viaţa omului zăbavă decât cetitul cărţilor.”
Miron Costin

Miron Costin sublinia că nu există un ideal nobil la fel ca “cetitul cărţilor”, de aceea elevii trebuie să înţeleagă că a citi o carte înseamnă a pătrunde într-un univers de gânduri, idei şi sentimente ce îmbogăţesc mintea şi sufletul.

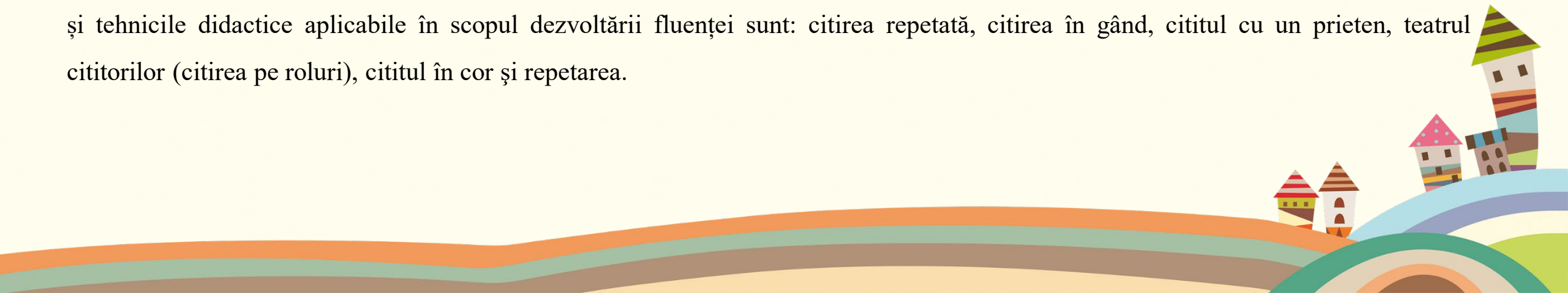
Lectura este un indicator pentru gradul de civilizație a unui popor.

Actul de a citi, este o condiție primă a reușitei elevului, apoi, mijloc de acces la cunoașterea generală și specializată, deci instrument al echilibrării sociale.

Deși este determinată de diferiți factori (politici, sociali, economici, geografici, culturali) lectura rămâne la nivelul opțiunii individuale.

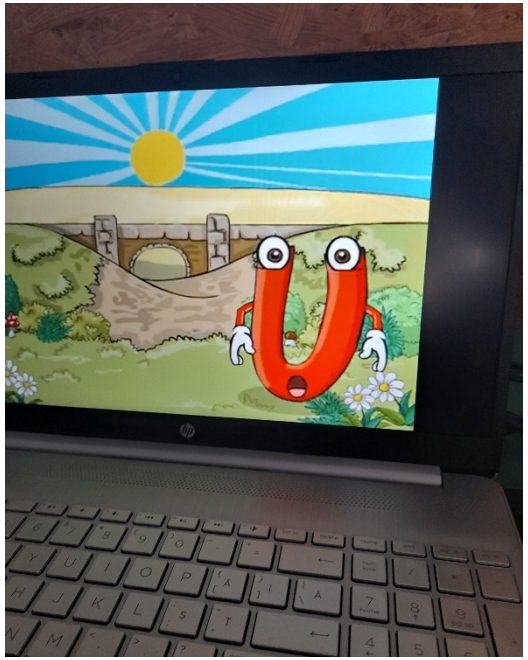
Lectura este un instrument care dezvoltă posibilitatea de comunicare între oameni, făcându-se ecoul capacităţilor de gândire şi limbaj. Lectura elevilor este un act intelectual esenţial, care trebuie îndrumat şi supravegheat de şcoală şi familie.

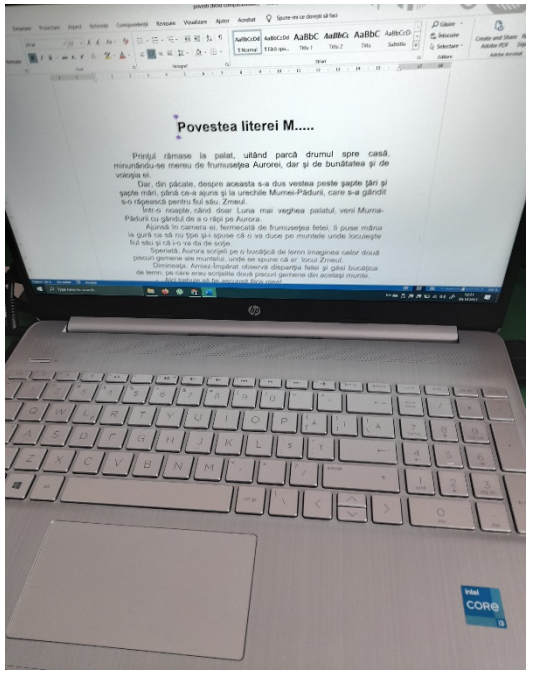
Prin lectura elevilor la clasele primare se urmăresc finalitățile: consolidarea deprinderii de citire corectă, fluentă, conştientă şi expresivă, formarea şi dezvoltarea gustului pentru lectură, lărgirea ariei de informaţie a elevilor, creşterea interesului pentru cunoaşterea realităţii, îmbogăţirea şi dezvoltarea sentimentelor într-o gamă complexă, cunoaşterea şi înţelegerea valorilor etice, cultivarea sentimentelor, convingerilor, comportamentelor morale, dezvoltarea gustului estetic, îmbogăţirea şi activizarea vocabularului, dezvoltarea capacităţii creative, formarea idealurilor etice şi estetice, dezvoltarea capacităţii de a gândi, şi de a se exprima în conexiuni interdisciplinare, lărgirea orizontului imaginativ, al capacității de imaginare a unor universuri posibile, ca o anticipare a lumii viitorului. Obiectivul lecturii îl constituie consolidarea deprinderilor de citire corectă, fluentă, conștientă și expresivă. Fluența înseamnă citire aparent lipsită de efort, cu expresivitate și inflexiuni relevante ale vocii. Ea poate fi dezvoltată prin instruire direct, folosind cititul repetat sau prin încorporarea cititului repetat într-un context care este interesant și are sens. Metodele și tehnicile didactice aplicabile în scopul dezvoltării fluenței sunt: citirea repetată, citirea în gând, cititul cu un prieten, teatrul cititorilor (citirea pe roluri), cititul în cor şi repetarea.

Unde putem să urmărim alți cititori?

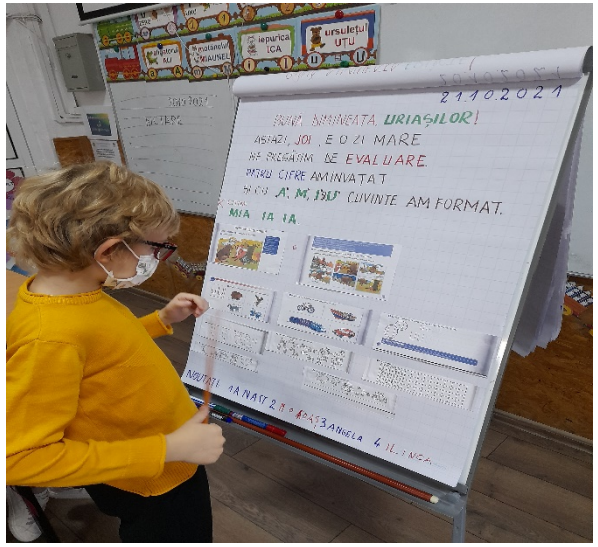

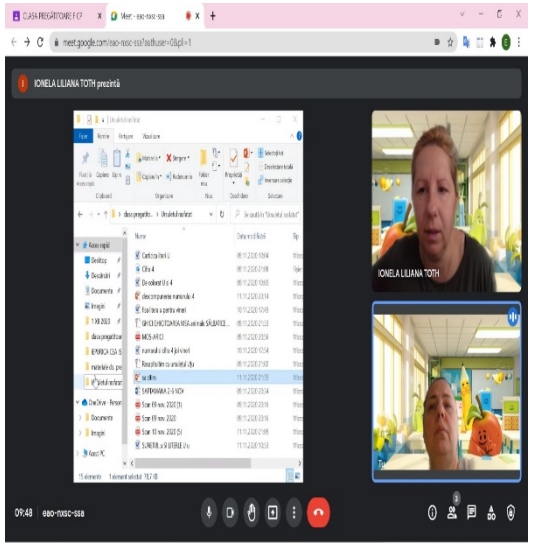

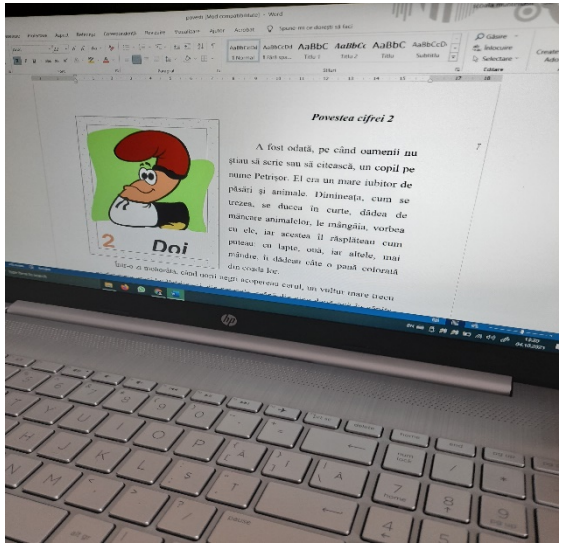
Fizic, la panou

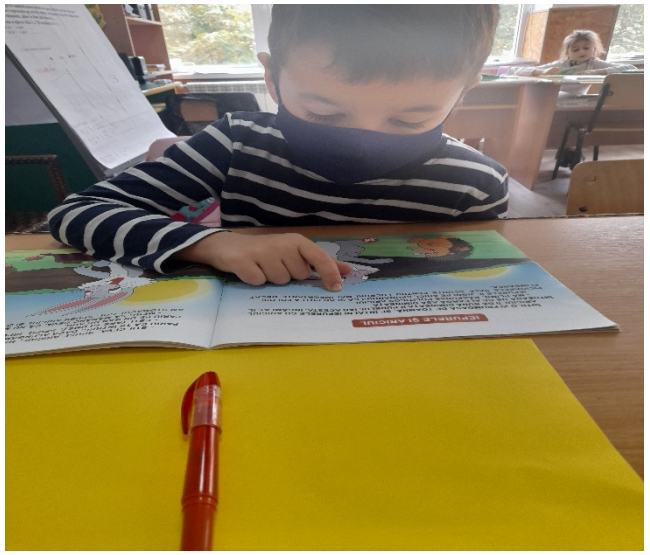
Online, ascultăm

În clasă, doamnele învățătoare

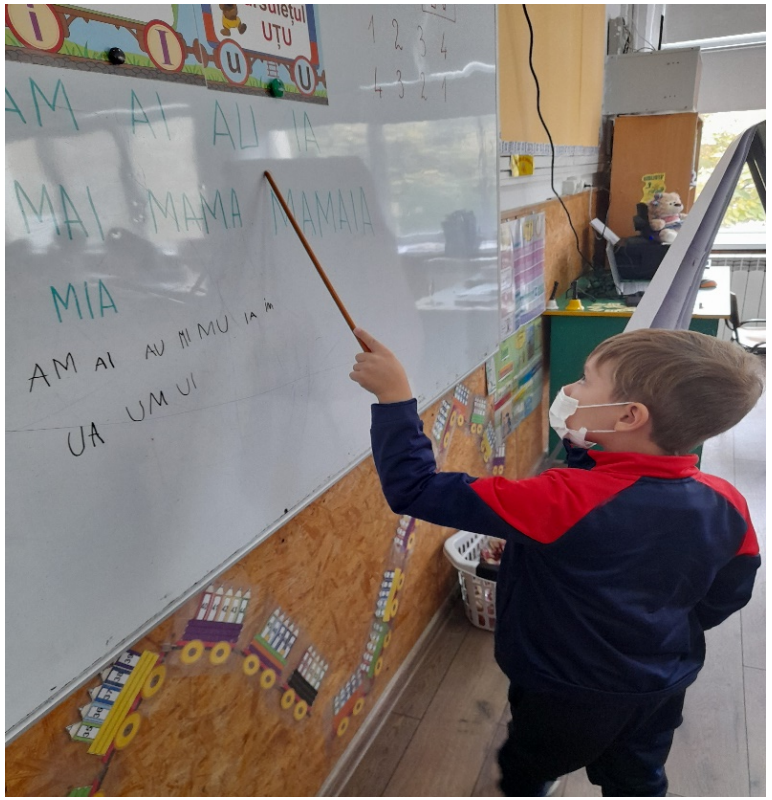
Colegii, în clasă

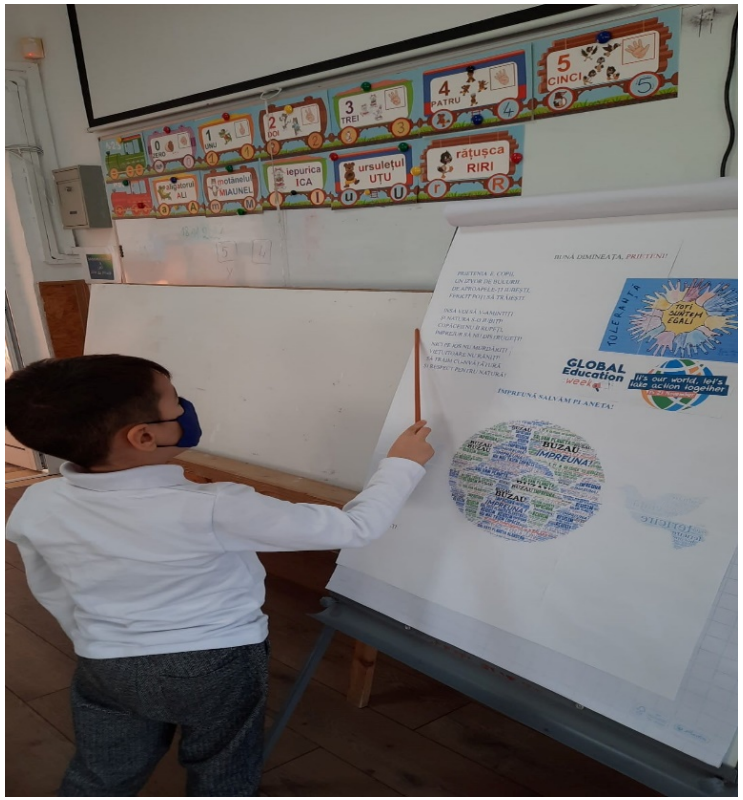
UNDE PUTEM CITI?

Citim cuvinte de pe Calendarul Naturii.

Citim literele, silabele, cuvintele și enunțurile scurte notate pe tablă.

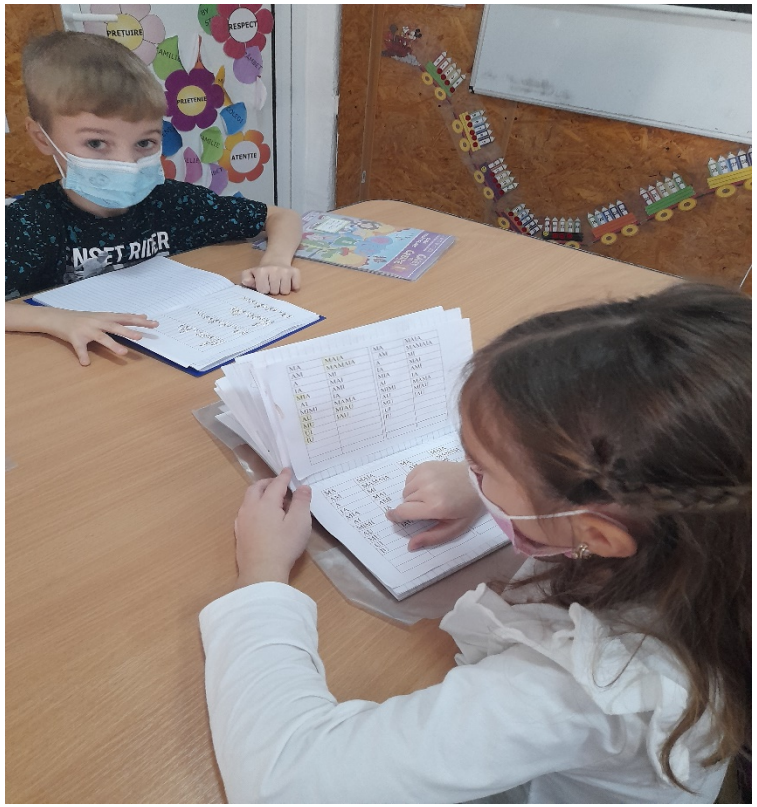

Citim mesajul zilei.

Citim la Întâlnirea de dimineață.

Citim la [centre](#).

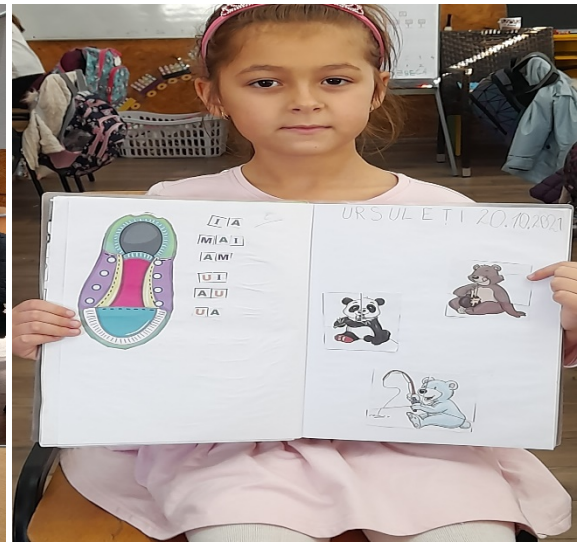

Citim ORIUNDE(a devenit ”molipsitor”)

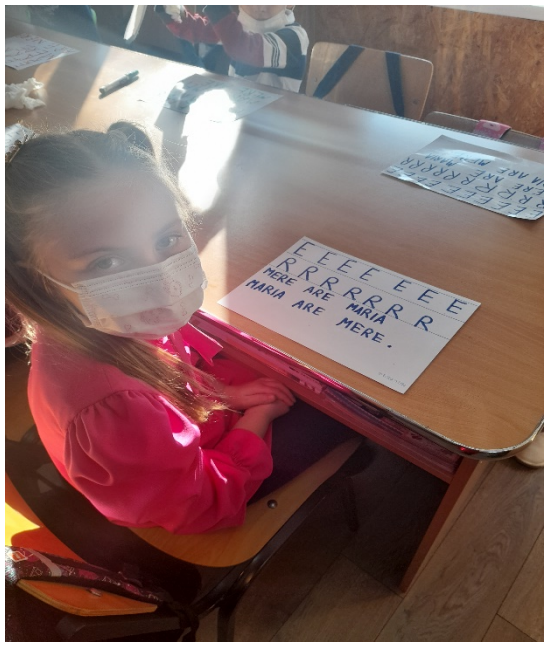
Citim sarcina de [la centre]

Citim [la evaluarea] centrelor

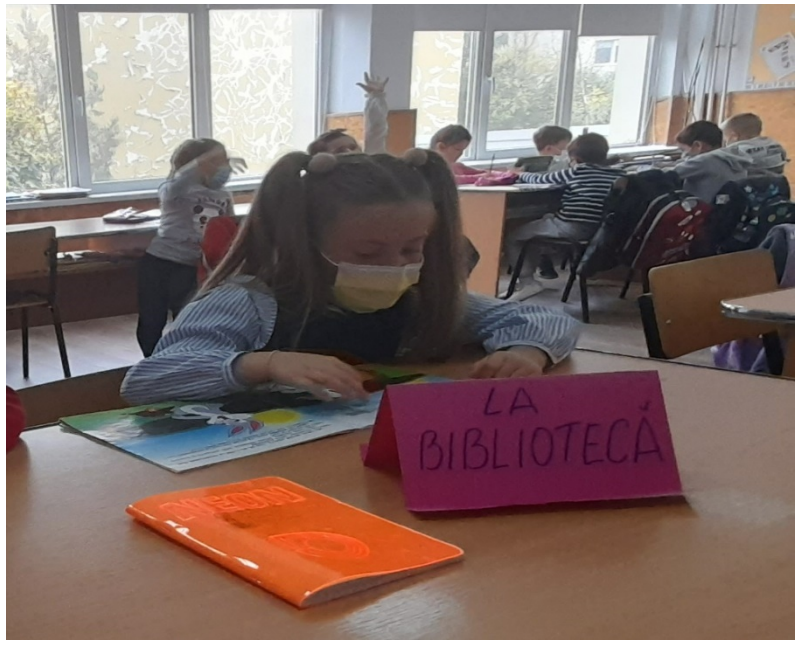

CUM CITIM?

În gând

În cor

În șoaptă

Repetăm

Cu voce tare

MODALITĂȚI DE REALIZARE A ACTIVITĂȚILOR DE LECTURĂ

„Copiii noştri nu citesc”. Iată o afirmaţie pe care o auzim astăzi din păcate din ce în ce mai des. Cartea, cândva principala uzină de miraje, e depăşită azi de televizor, de DVD, de calculator şi nu în ultimul rând, de internet. Explicaţia succesului este simplă. Oferta întruneşte cumulativ trei condiţii: este atractivă, spectaculoasă şi nu cere un efort mental special. În faţa acesteia, alternativa lecturii păleşte. Nevoia de ritm, melodie, zgomot, de continuă, neîntreruptă ambianţă sonoră, tinde sa reducă lectura la un minimum impus de obligaţiile şcolare. A căuta o soluţie în acest sens nu înseamnă a milita pentru cultura scrisă în defavoarea celei audiovizuale, ci a privi lucrurile din perspectiva complementarităţii lor, mizând pe caracterul prioritar formativ al celei dintâi şi cel prioritar informativ şi comunicativ al celeilalte.

Trebuie să pornim de la ideea că elevul are nevoie de un ghid bun, care să îl ajute să păşească în lumea mirifică a cărţilor. El nu ştie ce ascunde biblioteca în spaţiul ei magic şi auster, nu bănuieşte ce se află dincolo de un titlu, nu are idee că firele lecturii îl conduc spre surse fabuloase de idei şi filoane de gândire. Însă, atâta vreme cât lectura este asumată ca gest impus, ea nu va avea succes. Elevul ar trebui să o înţeleagă ca necesitate şi act de libertate a gândirii. Pâna la intrarea copilului la grădiniţă, apoi la şcoală, familia este cea care poate insufla dragostea pentru lectură.

BIBLIOTECA ȘCOLARĂ

Cadrul didactic preia ştafeta şi îndrumă paşii copiilor, în minunata lume a cărţilor, a textelor literare. El este cel care sensibilizează pe copil, cel care îl conduce pe nesimţite pe drumul cunoaşterii. La începutul clasei pregătitoare, poveştile citite cu expresivitate, de către învăţător sau de către elevii mai mari, pot stimula foarte uşor interesul copiilor pentru lectură. Cu atât mai mult dacă acestea sunt citite în bibliotecă sau într-un loc special amenajat din clasă. Povestea poate fi animată în unele momente de mimică şi de păpuşi mânuite de învăţătoare sau de copii. Mai târziu, copiii pot continua şi singuri acest exerciţiu de citire expresivă pentru colegii lor. În perioada preabecedară se poate începe un exerciţiu de construire a unei cărţi, în mai multe etape: în prima etapă se organizează o activitate prin care elevii vor marca momentele povestirii: se citeşte începutul poveştii, apoi copiii sunt puşi să deseneze momentul întâmplat. Se continuă povestea şi tot aşa se ilustrează fiecare moment, astfel că, la sfârşit să avem o ilustrare a poveştii pe momente: primul desen ne arată locul şi personajele, al doilea începutul acţiunii ş.a.m.d. Desenele se capsează formând o cărticică ilustrată.

În perioada abecedară ei pot marca litere pe imaginile desenate (de exemplu, *pe cocoş litera c),* urmând ca în perioada postabecedară să noteze sub fiecare desen o scurtă frază care descrie acel moment ilustrat. Mai târziu, *în clasa a doua,* ei vor dezvolta pe verso, pe spatele desenului fiecare idee, povestind astfel în scris întregul text. În scopul apropierii de carte ca de un obiect special se pot organiza activităţi interesante la bibliotecă. O astfel de activitate este cea de sortare a cărţilor dintr-o serie de materiale, cele care sunt cărţi, separate de cele care nu sunt cărţi. Apoi sortarea cărţilor după tip: cele care sunt cărţi de poveşti, de poezii, de colorat, cărţi de ştiinţe, albume, dicţionare, etc. Viitorul cititor are acum ocazia să observe diversitatea informaţiei pe care o oferă cărţile. Acţiunile intreprinse cu biblioteca, dau roade.

Memorizarea este o activitate de educare a limbajului, axată pe obiectivele învăţământului şcolar şi pe particularităţile de vârstă ale copiilor. Valoarea formativă a acestei activităţi se centrează pe dezvoltarea memoriei logice voluntare a elevilor, având ca premise specificul proceselor psihice la această vârstă. Rolul memorizărilor în activitate este binecunoscut. Ele deţin un loc important în activitatea instructiv-educativă şi constituie un mijloc preţios de cunoaştere, de dezvoltare a vorbirii, de cultivare a sentimentelor estetice şi a celor morale, de exersare a memoriei şi de stimulare a imaginaţiei creatoare. Memorizările constituie activităţi obligatorii, special organizate în grădiniţa de copii pentru însuşirea conştientă a poeziilor de preşcolari, pentru repetarea sau verificarea lor. Ele au o deosebită valoare în educaţia intelectuală.

La clasa pregătitoare memorăm poezii scurte și le recităm cu plăcere.

Dintre acestea amintim:

- întâlnirile cu profesorii de română
- concursurile literare:
- „Recunoaşte personajul !”
- „Cel mai bun cititor sau recitator!”
- seri de basme si de poezie
- „Cine a spus ?”
- „Cărei poveşti aparţine imaginea?”
- medalionul literar

Şezătorile literare au influenţă pozitivă asupra elevilor. Elevii sunt impulsionaţi să caute materiale, texte în versuri sau proză, ghicitori sau proverbe şi zicători, pentru a putea fi prezentate în cadrul activităţilor. La şezătoare putem invita şi părinţii pentru ca activitatea să capete un aspect de sărbătoare şi a le face cunoscută activitatea noastră. Cu această ocazie recomandăm copiilor şi lectura pentru perioada următoare, demonstrându-le părinţilor rolul important pe care îl au cărţile. Mulţi părinţi vor deveni astfel cititori alături de copiii lor şi cumpărând cărţile recomandate vor pune bazele unei mici biblioteci şcolare acasă. Am recomandat părinţilor, să povestească copilului, în fiecare zi câte o poveste, ţinând cont şi de dorinţa lui de a reasculta o poveste foarte îndrăgită. Să roage copilul să povestească pentru a-i îmbunătăţi capacitatea de concentrare şi de redare a informaţiilor. Am amintit faptul că, stând un număr mare de ore în faţa calculatorului, copilul întâmpină numeroase probleme în redarea unei întâmplări reale sau din lecturile sale.

Orice călătorie prin şi în afara localităţii, este, de asemenea, un prilej pentru a povesti istoricul locurilor, pentru amintiri şi impresii. Am sugerat părinţilor, ca în momentele lecturii, copilul să fie încurajat să redea prin desen ceea ce a înţeles. Ţinând cont de faptul că dezvoltarea cognitivă şi emoţională a copiilor este diferită, părinţii trebuie să fie atenţi la dezvoltarea armonioasă, evitând comparaţiile cu alţii copii şi observaţiile care îi pot inhiba. Pentru citirea cărţilor acasă, putem să facem elevilor anumite recomandări, de exemplu cele referitoare la *înţelegerea textului citit.* Este necesar ca pe parcursul lecturii să te întrebi mereu dacă ai înţeles bine ce a vrut autorul să transmită. După lectura cărţii în întregime, elevul şi-a format despre ea o imagine unitară, de ansamblu. În funcţie de această imagine, el îşi defineşte atitudinea faţă de carte şi autor. Putem insista deci asupra dezvoltării deprinderii ca, după terminarea lecturii, elevul să reflecteze asupra ei. Acest moment de reflecţie este o condiţie a formării cititorului matur experimentat.

Un exerciţiu util în această fază este următorul: completarea unor fişe *cu propoziţii incomplete, exerciţii tip grilă/ cu alegerea multiplă sau adevărat/ fals sau jocul* ***„Cine a spus asta?”*** (cu replici celebre din lucrări bine cunoscute, elevii trebuind să identifice numele personajului, titlul piesei, autorul ei), exerciţii prin care elevul îşi poate verifica capacitatea de receptare şi înţelegere a textului citit. Acţiunile prezentate au contribuit atât la formarea şi dezvoltarea gustului pentru lectură, îmbogăţirea vocabularului precum şi la dezvoltarea capacităţii de exprimare orală şi scrisă, a elevilor. Să nu uităm, că scopul lecturii, este acela de a forma progresiv un tânăr cu o culturã comunicaţionalã şi literarã de bazã, capabil sã înţeleagã lumea din jurul sãu, sã comunice şi sã interacţioneze cu semenii, exprimându-şi gânduri, stări, sentimente, opinii, sã fie sensibil la frumosul din naturã şi la cel creat de om. Textele literare utilizate în activităţi permit realizarea unor dramatizări, montaje literare, jocuri de rol, teatre de păpuşi, păpuşi pe degete, păpuşi pe băţ etc.

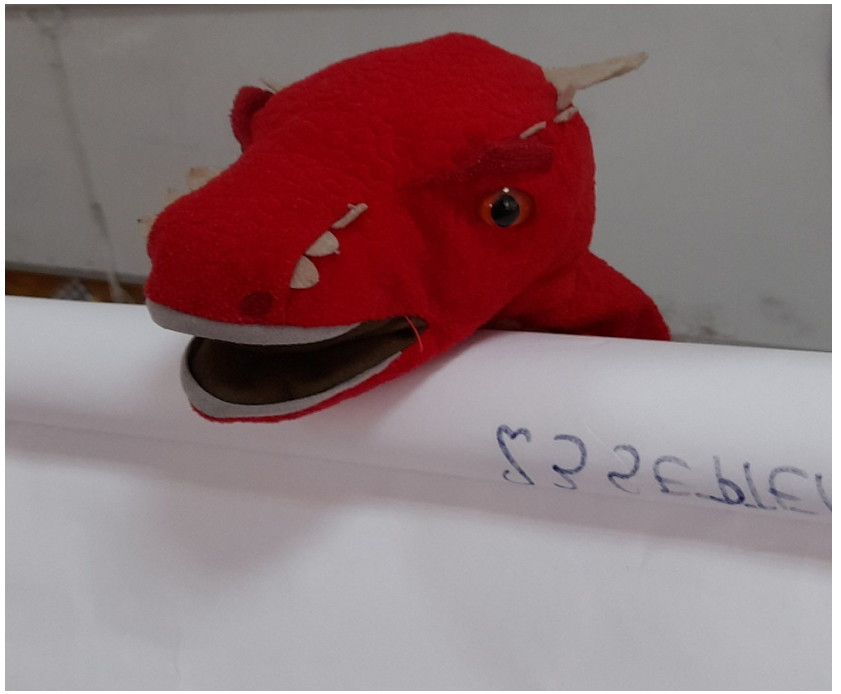
Teatrul de păpuşi este una dintre modalităţile ce se bucură de interes din partea copiilor. Este un mod de însuşire a literaturii pentru copii, de formare şi dezvoltare a deprinderilor de exprimare clară, corectă şi expresivă, de dezvoltare a dragostei pentru frumos, pentru valorile morale. Prin teatru oferim copiilor prilejul de a trăi, alături de eroii îndrăgiţi, momente de mare intensitate afectivă. Teatrul de păpuşi pe băţ sau pe deget este o formă placută de manifestare a tăirilor şi stărilor unor personaje. Presupune iniţierea copiilor în mânuirea păpuşilor, în asumarea rolului de “artişti,,. Uşor de confecţionat, chiar cu ajutorul copiilor, papuşile facilitează însuşirea poveştilor şi a basmelor, transpunându-i pe artişti în personaje.

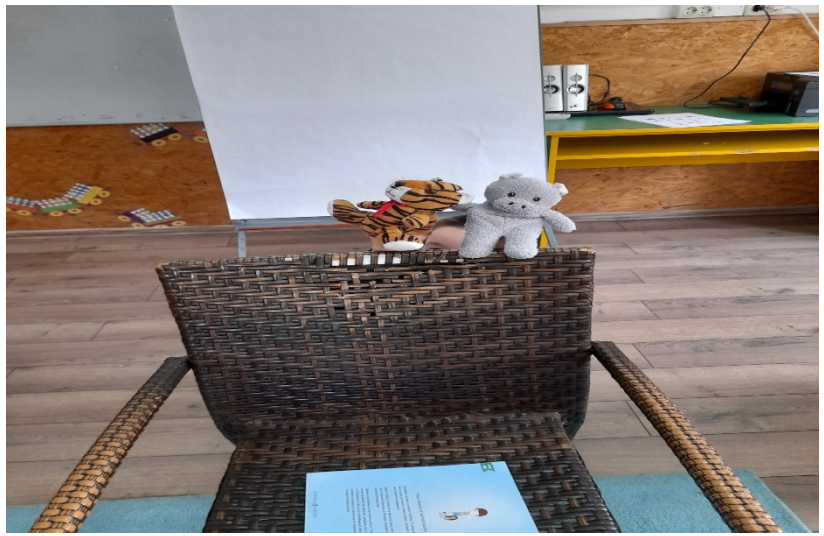
La fel de mult le place să se costumeze şi să intre în pielea personajelor. Montajele literare dau prilejul copiilor să se manifeste în faţa parinţilor, a prietenilor, a cunoscuţilor, să îşi stăpânească şi depăşească emoţiile. Dramatizările îi obliga să inventeze şi să îmbogăţească replici. Jocurile de rol le permit să fie spontani, naturali, creativi.

TEATRU DE PĂPUȘI/ MARIONETE/ DRAMATIZĂRI/ POVESTIRI

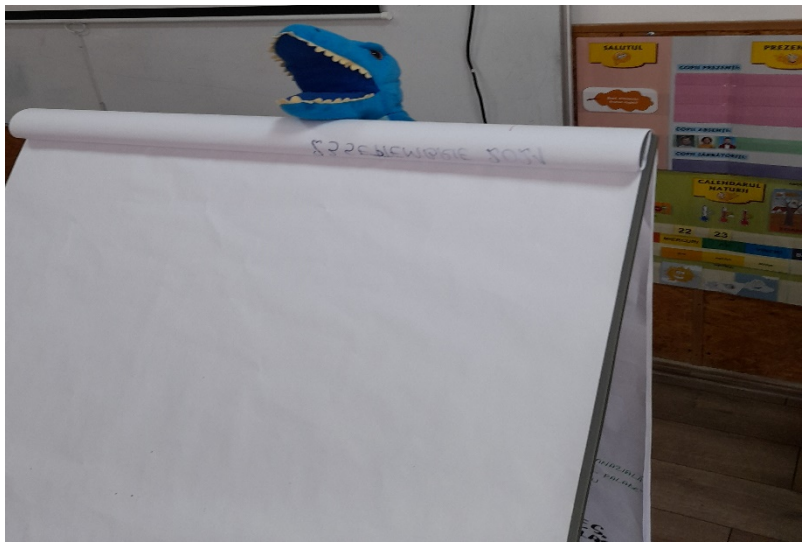

Depășim emoțiile.
Suntem spontani, naturali și creativi.
Ne place să inventăm și să intrăm în pielea personajelor.
Suntem artiști.

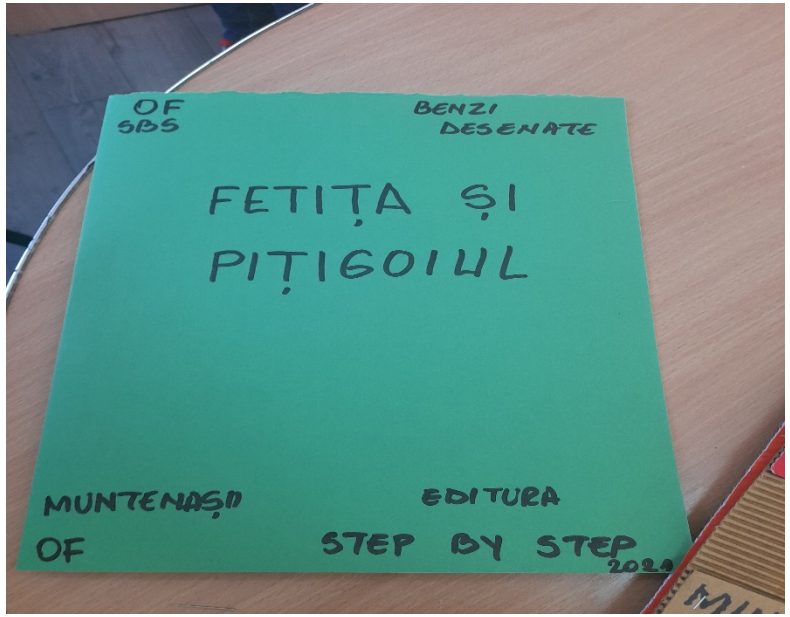
Anunțăm povestea într-un mod atractiv.

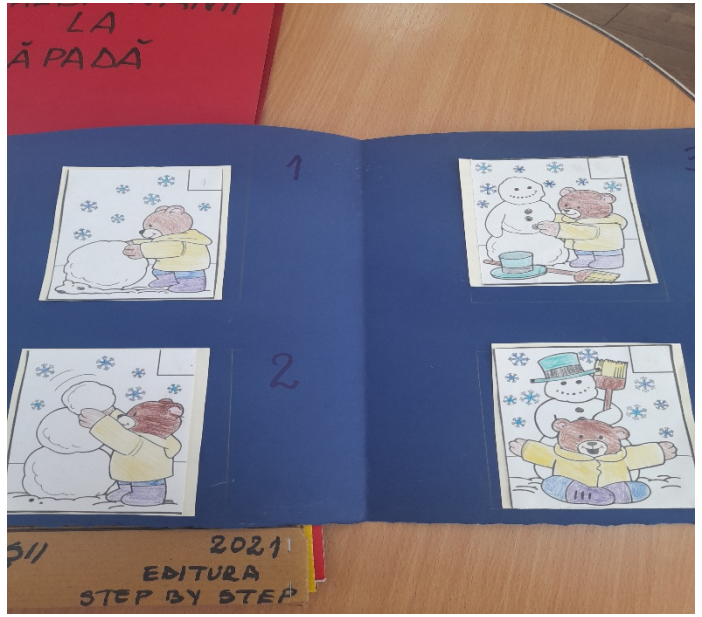

Înțelegem textul folosind aplicații precum Edpuzzle.

Primele produse realizate în echipă-primele noastre cărți

Viitori membri ai Cercului de lectură.

Colegii mai mari ne citesc.

Vizita clasa a II-a

Ne inspiră, devin modele iar noi îi copiem.

MODALITĂŢI DE DEZVOLTARE A INTERESULUI PENTRU LECTURĂ LA ELEVI

Lectura are un rol foarte important în viaţa copiilor cu impact profund pentru anii următori. Miron Costin, marele nostru cronicar defineşte metaforic actul intelectual al lecturii. Cartea reprezintă cel mai complet depozit al inteligenţei omeneşti dobândit de-a lungul existenţei noastre, un prieten de necontestat, care nu ar trebui înlocuită de calculator, radio sau televizor - adevărate surse informaţionale şi culturalizatoare de altfel. Oameni de cultură, precum Mircea Eliade care îşi aminteste impactul pe care l-au avut asupra lui lecturile la vârsta copilăriei.

În primii ani de şcoală, învăţătorul este cel care declanşează dragostea pentru lectură cu acordul şi implicarea părinţilor.

Lectura - activitate intelectuală dezvoltă personalitatea copilului:

Sub aspect cognitiv

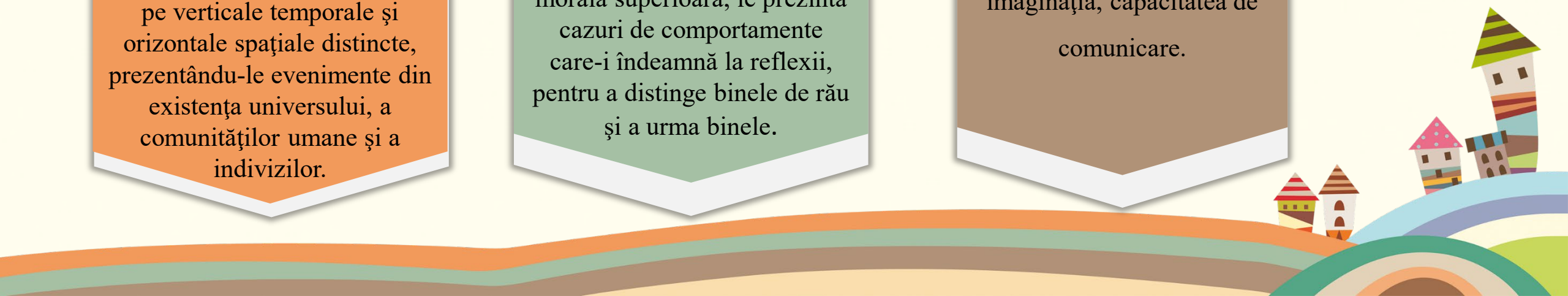
îmbogăţeşte orizontul de cultură al elevilor, mişcându-i pe verticale temporale şi orizontale spaţiale distincte, prezentându-le evenimente din existenţa universului, a comunităţilor umane şi a indivizilor.

Sub aspect educativ

le oferă exemple de conduită morală superioară, le prezintă cazuri de comportamente care-i îndeamnă la reflexii, pentru a distinge binele de rău şi a urma binele.

Sub aspect formativ

le dezvoltă gândirea, imaginaţia, capacitatea de comunicare.

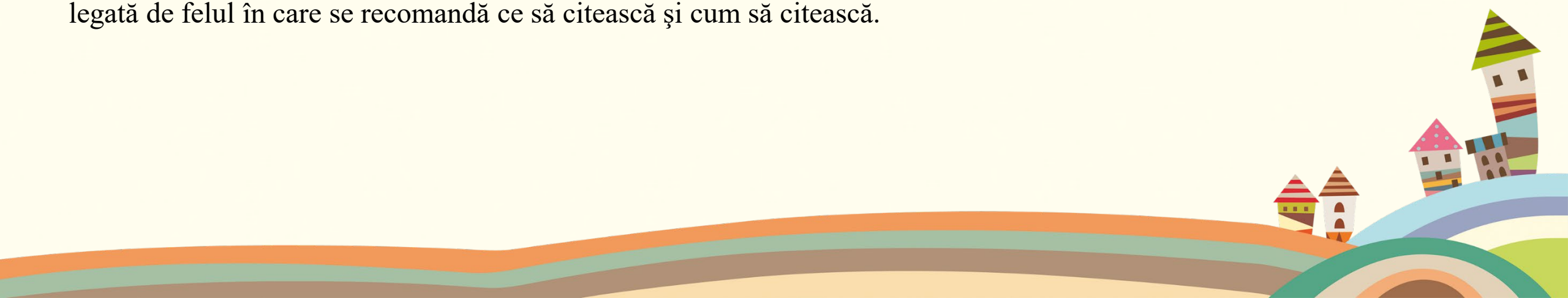

Cartea reprezintă cel mai complet depozit al inteligenţei omeneşti, înmagazinând în filele ei cunoştinţe, sensibilitate, fapte pe care le păstrează intacte un timp nedefinit.

Lectura elevilor din învăţământul primar se desfăşoară sub îndrumarea învăţătorului. În această activitate se angajează, uneori din proprie iniţiativă familia, care poate avea un rol determinant în constituirea bibliotecii personale şi în alegerea unui tip de carte pentru citit.

Unul din obiectivele fundamentale ale limbii române, ca disciplină şcolară la clasele mici, o constituie formarea şi cultivarea gustului pentru citit, pentru lectură, iar cartea trebuie să devină prietenul nedespărţit.

O secvenţă foarte importantă în stimularea interesului pentru lectură şi formarea de cititori pasionaţi este legată de felul în care se recomandă ce să citească şi cum să citească.

Dintre **modalităţile** aflate la îndemâna cadrului didactic pentru dezvoltarea interesului copiilor **pentru lectură** menţionăm:

- modelul de cititor oferit de cadrul didactic;
- recomandarea unor texte literare adecvate vârstei şi preocupărilor elevilor ;
- nu se va da lista anuală la începutul semestrului, ci se vor stabili titluri pe 2-3 săptămani;
- va face prezentarea unor cărţi în aşa fel încat să ambiţioneze elevii în achiziţionarea şi lecturarea lor;
- va povesti incomplet momente ale unor naraţiuni, lăsand elevilor un semn de curiozitate în finalizarea întamplărilor;
- organizarea unor concursuri de recitări de poezii, ghicitori, finalizate cu recompense;
- desfăşurarea unor jocuri de rol: Bibliotecarul şi cititorii săi, Prietenii cărţii;
- desfăşurarea unor activităţi cultural-artistice, precum şi dramatizarea unor texte literare;
- şezători literare, medalioane literare, prezentare de benzi desenate, poveşti audio sau video etc.
- întocmirea de portofolii cu cei mai cunoscuţi autori;
- citirea/ povestirea incitantă: cadrul didactic trebuie să întrerupă lectura sau povestirea pe care o expune copiilor, într-un moment de maximă atractivitate, lăsându-i pe elevi să-şi imagineze continuarea întâmplării (lectura cu predicţii)

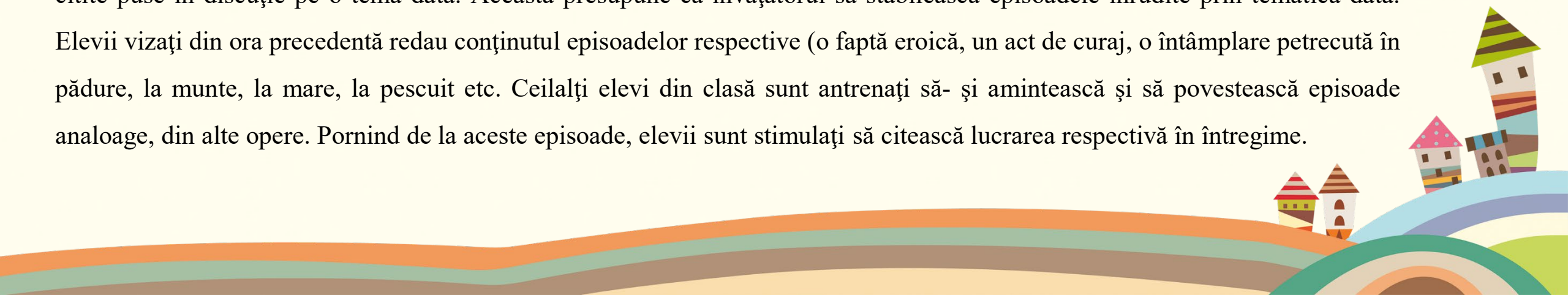
- **Expunerea prin povestire**

Se foloseşte îndeosebi la clasele mici (I şi a II-a). Acaste ore se pot desfăşura pe baza povestirii model, expresiv, nuanţat, de către învăţător sau elevi a cuprinsului unei cărţi, al unei lecturi pusă în discuţie în ora respectivă. Povestirea poate fi însoţită de imagini, fotografii sau film. Aceasta presupune lecturarea textului înainte de oră, pentru a putea povesti în clasă.

- **Conversaţia sau dezbaterea literară**

În clasa a II-a este recomandat ca învăţătorul să înceapă o conversaţie verbală despre o carte, despre noile apariţii editoriale etc. Această dezbatere se organizează cu succes în ora de lectură, care constă în schimbul viu de păreri, în dezvăluirea mai largă şi mai adâncă a conţinutului cărţii în creşterea emotivităţii perceperii ei. Cei care cunosc subiectul lecturii completează sau corectează unele inadvertenţe făcute de povestitor.

Un alt mod de folosire a dezbaterii literare îl constituie redarea într-o formă închegată a unor episoade din creaţiile citite puse în discuţie pe o temă dată. Aceasta presupune ca învăţătorul să stabilească episoadele înrudite prin tematica dată. Elevii vizaţi din ora precedentă redau conţinutul episoadelor respective (o faptă eroică, un act de curaj, o întâmplare petrecută în pădure, la munte, la mare, la pescuit etc. Ceilalţi elevi din clasă sunt antrenaţi să- şi amintească şi să povestească episoade analoage, din alte opere. Pornind de la aceste episoade, elevii sunt stimulaţi să citească lucrarea respectivă în întregime.

Oricărui copil mic îi face plăcere să se exprime, pentru ca aceasta îi dă bucuria de-a se simţi trăind; de aici se deduce necesitatea de a se da exprimării personale cea mai mare libertate şi de a o recunoaște drept cea mai instinctuală dintre manifestările spontane: a vorbi, a face, a crea, a acţiona în toate domeniile, iată miezul pricipiului fundamental al pedagogiei - libera exprimare.

Încă din clasa întâi elevii au pătruns în lumea fantastică a lecturii ghidați de ofertele de cărți ale Clubului de lectură al editurii Arthur, iar plăcerea de citi a continuat să fie stimulată și prin intermediul proiectului Buzăul citește, care a venit cu un pachet impresionant de cărți.

Cum să alegi o carte pe care să o citești

1. Privește coperțile. S-ar putea să îți placă desenul lor.
2. Cum e titlul? Îți dă vreun indiciu?
3. Citește recenzia, adică textul mic de pe coperta din spate. Cineva a citit-o și îți spune deja cum e.
4. Răsfoiește cartea. Are și desene sau are doar text?
5. Citește primele 5 enunțuri. Îți spune deja ceva interesant?
6. Citește cum se sfârșește. S-ar putea să fii curios să afli conținutul.
7. Notează-ți titluri pe care le citesc alți colegi. Întreabă-i ce le-a plăcut.
8. Întreabă librarul sau bibliotecarul ce îți recomandă.
9. Întreabă-i care e cea mai cumpărată sau cea mai împrumutată carte.
10. Întreabă-i pe părinți ce citeau când erau copii. Alege un titlu din ce îți spun ei.

Când citești, poți fi ce vrei tu

Desenator, avocat, matematician, dansator, medic... Ce ți se potrivește? Alege o carte și imaginează-ți.

Desenator: Desenează, schițează scene din carte, portretele personajelor. Organizează o expoziție.

Matematician: Compune o problemă după o scenă din carte. Cere cuiva să o rezolve.

Avocat: Convinge pe cineva (pe mama, pe tata) că personajele au procedat corect sau nu.

Dansator: Imaginează un dans pentru această carte.

Muzician: Inventează o melodie pentru acestă carte.

Bucătar: Scrie și prepară (cu ajutorul părinților) o rețetă potrivită pentru personaje.

Constructor: Construiește o clădire care să se potrivească acestei cărți.

Scriitor: Compune o poezie despre carte sau personaje, scrie o continuare pentru carte.

Medic: Scrie o rețetă potrivită unui personaj. Poate fi o rețetă de fericire sau una care îl însănătoșește.

Om de știință: Găsește un subiect științific în carte. Caută mai multe informații despre el.

Inventator: Inventează ceva care să se potrivească acestei cărți.

Ce altceva vrei să fii?

.....

Cum să citești ALTFEL

Știai că există mai multe moduri de a citi? Adică poți citi și în alte feluri decât cu cartea în brațe, în liniște. Găsește tonul care se potrivește fiecărei cărți. Alege o pagină, un fragment și distrează-te citind ALTFEL.

Citește cu voce tare.

Citește în gând.

Citește cu cu un partener.

Citește cu voce de moș.

Citește cu voce tare, cântând pe o melodie inventată de tine.

Citește șoptit.

Citește cu voce tare ca un actor pe scenă.

Citește cu voce tare, cu voce foarte subțire sau foarte groasă.

Citește cu voce tare jucăriilor tale.

Citește în gând și notează cuvintele necunoscute.

Citește în gând, rontăind un măr.

Organizează un maraton de citit cu un prieten, cu fratele, cu mama. Cine citește mai mult? Dar mai repede?

Citește cu voce tare cât poți de repede.

Citește cu voce articulând caraghios cuvintele.

Citește cu voce tare când mergeți cu mașina.

Citește cu voce tare, sacadat.

Ce am citit în vacanța de vară?

Primele recenzii au fost realizate pentru ”Doctorul Aumădoare” de Kornei Ciukovski, cartea pe care copiii au primit-o la finalul clasei I. Abia așteptam să vedem ce altceva au mai citit copiii pe parcursul verii.

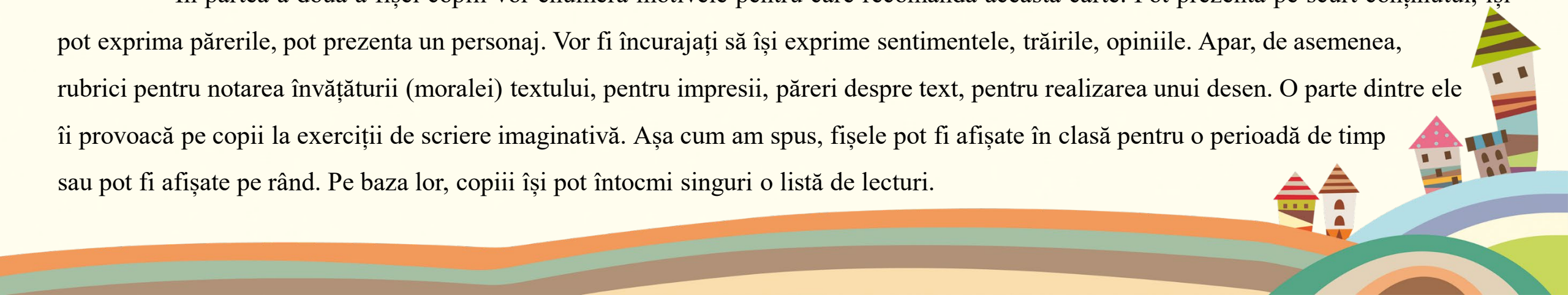
Scopul acestei activități nu a fost verificarea, ci împărtășirea experiențelor în urma cărților citite. Activitatea a constat în scurta prezentare orală a acestora pe baza unei fișe de lectură. Fișele au fost ulterior afișate în clasă ca recomandări de lectură. De asemenea, în urma prezentărilor/recenziilor, copiii au fost încurajați să facă schimb de cărți.

Am profitat de aceste ”recenzii” ale copiilor pentru a include în lista de lecturi recomandate pentru clasa a II-a textele pe care ei le-au considerat ca fiind atractive. Faptul că o lectură vine la recomandarea unui coleg de clasă poate avea mai mult succes și mai multe șanse de a fi citită decât un text scris pe o listă primită de la școală.

Fișe de lectură

Prezentarea cărții citite - Fișa de care avem nevoie trebuie să facă un pic de reclamă cărții, să îl ajute pe cel care o prezintă să îi convingă pe colegi că este o carte care merită să fie citită. Prin urmare, ne interesează datele despre carte.

În partea a doua a fișei copiii vor enumera motivele pentru care recomandă această carte. Pot prezenta pe scurt conținutul, își pot exprima părerile, pot prezenta un personaj. Vor fi încurajați să își exprime sentimentele, trăirile, opiniile. Apar, de asemenea, rubrici pentru notarea învățăturii (moralei) textului, pentru impresii, păreri despre text, pentru realizarea unui desen. O parte dintre ele îi provoacă pe copii la exerciții de scriere imaginativă. Așa cum am spus, fișele pot fi afișate în clasă pentru o perioadă de timp sau pot fi afișate pe rând. Pe baza lor, copiii își pot întocmi singuri o listă de lecturi.

FIȘĂ DE LECTURĂ

TITLUL Ariciul în ceață

AUTORUL Serghei Kozlov
Iuri Norștein

PERSONAJELE ariciul, bufnița, calul, melcul, fluturii de noapte, iedurelul, liliacul, câinele, Bineveră ursulețul

LOCUL TIMPUL Locul: câmpie, pădurice de pini
Timpul: seara

SCHELETUL DE RECENZIE

1. Scrie într-un singur enunț despre ce este vorba în text:
Ba în fiecare seară, Ariciul pleacă spre prietenul lui, Ursulețul, să prinzească stelele dar are parte de multe peripeții prin ceață.

2. Redă printr-un singur cuvânt conținutul textului:
aventură

3. Ce culoare i s-ar potrivi textului? Argumentează!
-gri, pentru că era seară și ceață și pentru că Ariciul era foarte speriat.

4. Scrie învățătura textului:
Dacă nu te dai bătut obții ceea ce îți dorești.

IMPRESII O carte frumoasă despre prietenie, cu peripeții, întâmplări amuzante și suspans. Mi-a plăcut că viețuitoarele l-au ajutat pe arici la nevoie. Totul e bine când se termină cu bine!

DESEN

FIȘĂ DE LECTURĂ

TITLUL
Prințesa Cora și Crocodilul

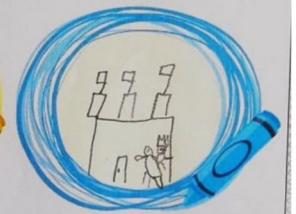
AUTORUL
Laura Amy Schlitz
Brian Floca

PERSONAJELE
Mama, tata, Crocodilul, fetița mătușa

LOCUL ȘI TIMPUL
Într-un castel

IMPRESII
Mi-a plăcut când crocodilul o ajută pe fetiță

DESEN

FIȘĂ DE LECTURĂ

TITLUL ȘI AUTORUL
Cartea junglei de Rudyard Kipling

PERSONAJELE
Mogly, Baloo, pantera neagră, Shere Khan...

LOCUL ȘI TIMPUL
Acțiunea se petrece în junglă.

ACȚIUNEA
Este vorba despre un băiețel care a fost crescut de lupi și alte animale sălbatice.

MOMENTUL PREFERAT
Mie mi-a plăcut când Mogly a scăpat de Shere Khan și a salvat animalele din junglă.

MORALA
Eu am învățat din această poveste că oamenii și animalele pot supraviețui împreună.

FIȘĂ DE LECTURĂ

TITLUL Minunata călătorie a lui Nils Holgersson prin Suedia

AUTORUL Selma Lagerlöf

PERSONAJELE Nils, Martin, Akka și gâștele sălbatice, piticul, părinții, Ismire, Gorgo, Batăr, motanul, dulăul, doamna în vârstă

LOCUL TIMPUL Locul: Suedia

POVESTIRE Nils un băiat leneș și năzdrăvan căruia îi plăcea să chinuie animalele, a fost transformat de un pitic într-un spiridus care poate vorbi cu viețuitoarele. Împreună cu Martin, gâscanul domestic, se alătură unui stol de gâște sălbatice spre Laponia. Deși la început nu au fost primiți cu încredere, în timpul călătoriei plină de aventuri prin Suedia au devenit prieteni buni. Martin dovedește că poate zbura ca o gâscă sălbatică, iar Nils demonstrează că se poate schimba în bine, ajutându-i pe ceilalți și lăcându-și noi prieteni. Animalele capătă încredere în el, îl îndrăgesc și îl ajută, la rândul lor. Drept răsplată pentru noul lui comportament bun-mos, la întoarcerea acasă Nils este schimbat iar în om.

MORALA Primești ceea ce oferi.

IMPRESII Pedepsit pentru faptele sale rele. Nils pornește într-o călătorie neobișnuită, descoperind și dovedind că poate fi curajos, harnic, util și bun. Mi-a placut mult.

FIȘĂ DE LECTURĂ

TITLUL

Vacanța lui Nor

AUTORUL

Ileana și Maria Lurducan

PERSONAJELE

Tata, mama, Nor, mămăta, tătaia, fetița scaraților, Laci

LOCUL ȘI TIMPUL

La țară, vara

IMPRESII

Mie mi-a plăcut când Nor nu s-a băgat în luptă Nor și-a făcut noi prieteni

DESEN

FIȘĂ DE LECTURĂ

TITLUL ȘI AUTORUL

Cartea junglei de Rudyard Kipling

PERSONAJELE

Mogly, Baloo, pantera neagră, Shere Khan.

LOCUL ȘI TIMPUL

Acțiunea se petrece în junglă.

ACȚIUNEA

Este vorba despre un băiețel care a fost crescut de lupi și alte animale sălbatice.

MOMENTUL PREFERAT

Mie mi-a plăcut când Mogly a scăpat de Shere Khan și a salvat animalele din junglă.

MORALA Eu am învățat din această poveste că oamenii și animalele pot supraviețui împreună.

GUNOI
GUNOI

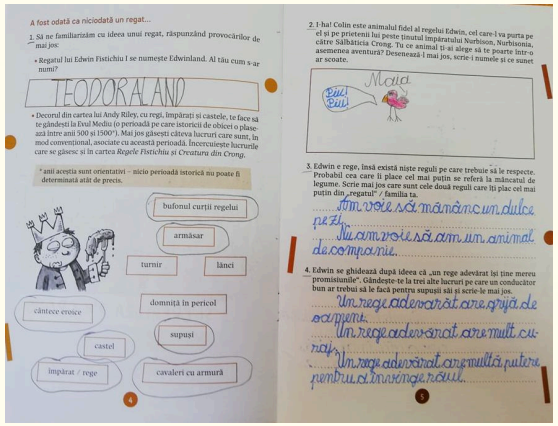

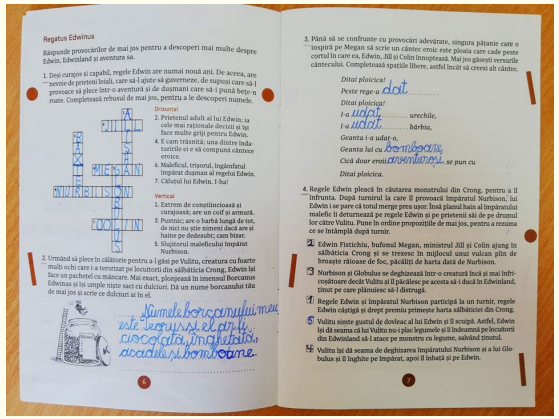

Egoistul

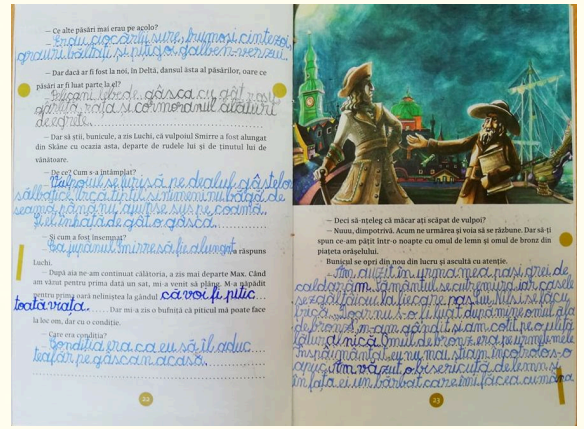

GUNOI

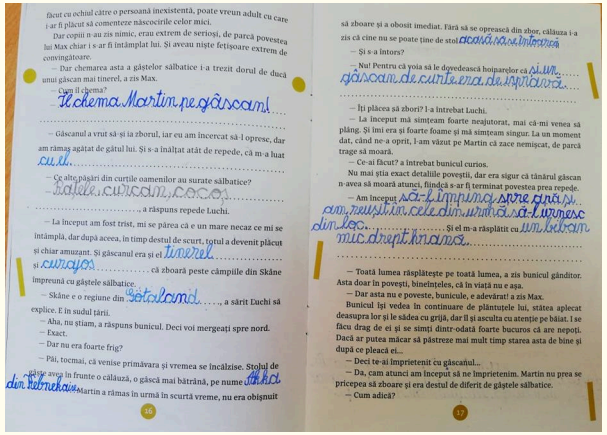
Jurnalul de lectură - Copiii sunt mai mereu în competiție cu ei înșiși. Le place să sublinieze cât de mult au crescut, să arate cum au evoluat. Un jurnal al lecturilor este o metodă excelentă de a ține evidența evoluției lor în lumea cărților. Jurnalul poate fi o agendă simplă, un caiet special dedicat acestui scop sau o mapă frumos decorată – în funcție de dorințe, imaginație și posibilități, iar fiecărei cărți citite să îi fie dedicată o pagină (maximum două). Așa cum am amintit, încă de anul trecut copiii citesc cu plăcere cărțile de la editura Arthur care vin însoțite de un complex jurnal de lectură, pe care îl completează cu drag.

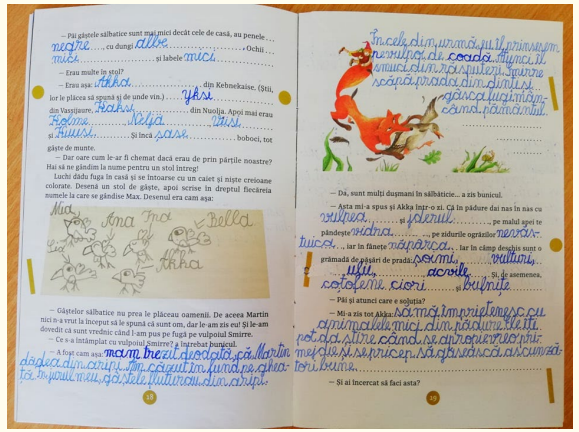

încheie. Tehnica de desen în desen ne este cunoscută și nouă. Ne-am mai întâlnit cu ea și în desenele animate. De pildă, într-un episod din *Fetițele PowerPuff*, Bubbles povestește o întâmplare tot sub forma unui desen de mână, făcut chiar de ea.
Mai cunoști și alte exemple de desene în desene, povești în povești sau jocuri în jocuri? Enumeră două dintre ele.

Blue

5. Îți mai amintești scena în care Skai și Nor se plimbă prin sat, fără cireșe și sunt fugăriți de un câine și de un curcan? În clipa în care Skai zărește curcanul, începe să se strâmbe la el. Zgomotele scoase de ea sunt redate de autoare prin onomatopeele „FLEB BLEB BLEB". Onomatopeele sunt cuvinte care imită sunetele și zgomotele (de exemplu: ZBANG!, BUM!, HAM!). Tu ce onomatopee mai cunoști? Notează câteva în chenarul de mai jos.

plop!
trosc!
poc!
bâz!
bâț!

6. Numerotează evenimentele de mai jos în ordinea în care se petrec ele în carte:

f Cititorul află că bunica lui Nor este Muma-Pădurii.
e În pădure, își face apariția Zmeul Zmeilor.
a Bunicul îi povestește lui Nor pățania sa din pădure.
d Skai îl ia acasă pe micul balaur rănit de prașila lui Laci.
c Copiii îl învinge pe Zmeul Zmeilor și salvează soarele.
b Sperietoarea de zmei îi fură naiul lui Nor.

7. Imaginează-ți o situație în care un personaj negativ ar putea fi transformat într-un erou. Care ar fi acest personaj și în ce situație s-ar putea dovedi util?

Un balaur ar putea fi erou pentru că el i-ar ataca pe năzdrăvani cu focul lui din gură.

Ce (te) faci în vacanță?

1. Nor află de la părinții săi că urmează să plece în vacanță la bunici, într-un sătuc izolat. Mai îți minte în ce context se petrece acest lucru și care e reacția sa?

Reacția lui Nor este una de furie și contextul acestei este plictisitor.

2. De ce crezi că Nor nu este deloc încântat de ideea de a petrece patru săptămâni la țară? În fond, obișnuia să meargă acolo când era mic și mai mult ca sigur se simțea bine, chiar dacă îl speria micuța turmă de nori.

Cred că Nor nu este încântat de ideea aceasta, pentru că el nu va avea internet și va trebui să aibă grijă de nori și să se joace pe consolă.

3. Imediat cum ajunge acasă la bunici, Nor intră în camera sa și începe să se joace pe consolă până când i se termină bateria. Mai târziu, după ce o întâlnește pe Skai și schimbă bateria la consolă cu ajutorul ei, continuă să se joace până când își pierde turma de nori. Iar în final, îi lasă naiul Sperietoarei de zmei și revine la jocul pe consolă.
Ce părere ai despre dependența lui Nor de jocurile video, care, până la urmă, îl bagă numai în necazuri? Oare nu cumva și noi avem aceeași dependență față de internet și de smartphone-uri?

Dependența lui Nor față de jocurile video îl face să stea singur și izolat de restul lumii. Pentru copii, acest lucru este la fel de periculos ca o boală. Nu am acest tip de dependență.

4. Și, uite, ca să verificăm dacă nu cumva și în cazul nostru e vorba de o dependență, hai să facem un mic experiment. Într-o zi de sâmbătă, atunci când ești acasă cu familia ta, verifică de câte ori pe zi accesezi internetul și cât timp petreci jucându-te jocuri sau stând pe rețelele de socializare. Notează rezultatele în tabelul de mai jos. Compară-le cu cele ale colegilor. Gândește-te la asta ca la un joc în care câștigă cel care obține cele mai mici rezultate.

De câte ori ai accesat internetul astăzi:	1 minut
Timpul petrecut pe internet:	1 minut
Timpul petrecut jucându-te jocuri video:	10 minute
Timpul petrecut pe rețelele de socializare:	0 minute
TOTAL:	12 minute

5. În cele din urmă, vacanța lui Nor se dovedește una de neuitat. Nor își descoperă abilitățile de ucenic solomonar și cunoaște trei prieteni din cale-afară de neobișnuiți, alături de care are parte de o aventură uimitoare. Sunt convins că și tie ți-a întâmplat măcar o dată ca un lucru de la care nu aveai prea mari așteptări să se dovedească a fi o experiență plăcută. Povestește-mi pe scurt despre ce e vorba.

Într-o zi am încercat să desenez ceva. Nu am putut să mai continui. Dar, ziua următoare am reușit să fac desenul așa cum mi-am dorit. A fost o experiență plăcută.

6. Aș vrea acum să verificăm cu câtă atenție ai citit *Vacanța lui Nor*. Notează cu adevărat (A) sau fals (F) următoarele propoziții și compară-ți răspunsurile cu cele ale colegilor:

F Balaurul rănit de prașila lui Laci se dovedește unul rău, care le creează probleme copiilor.
A Zmeul Zmeilor se deghizase în Sperietoarea de zmei.
F Toți locuitorii pădurii se tem de bunica lui Nor, Muma-Pădurii.
F Zâna care îi urmărește pe cei trei prieteni îi fură telefonul lui Skai.
F Bunicul lui Nor este poștaș.

7. Atunci când eram copil, aproape rea vacanței mă și bucura, mă și speria. O pauză de trei luni de la ore, teste și teme zilnice era, firește, bine-venită. Însă, totodată, îmi și doream să fac ceva plăcut cu timpul meu, iar vacanța pe care urma s-o petrec să fie

una de neuitat. De aceea, m-am gândit să întocmim împreună o listă cu sfaturi pentru o vacanță reușită. Eu voi începe lista, iar tu urmează să o completezi. Să vedem...

Sfaturi pentru o vacanță de neuitat

- Petrece cât mai mult timp în natură.
- Joacă-te pe cât posibil afară, alături de prietenii tăi.
- Vizitează-ți bunicii, dacă îți face plăcere să petreci timp cu ei, și roagă-i să-ți povestească lucruri amuzante de pe vremea când erau copii.
- Mergi pe munte și fii atent la tot ce te înconjoară.
- Eventual, notează-ți cele mai plăcute întâmplări într-un carnețel, ca să le poți reciti mereu cu plăcere.

Petrece cât mai mult timp în natură.
Joacă-te pe cât posibil afară, alături de prietenii tăi.
Vizitează-ți bunicii, dacă îți face plăcere să petreci timp cu ei, și roagă-i să-ți povestească lucruri amuzante de pe vremea când erau copii.
Mergi pe munte și fii atent la tot ce te înconjoară.
Eventual, notează-ți cele mai plăcute întâmplări într-un carnețel, ca să le poți reciti mereu cu plăcere.
Petrece cât mai mult timp afară.
Joacă-te cu bunicii tăi.
Mergi excursii cu bicicleta.
Salută animalele din pădure.
Ia cât mai puține fotografii.

Despre noi și norișorii lui Nor

1. Bunicul lui Nor se ocupă cu creșterea și stăpânirea norilor. Speră ca într-o zi și Nor să devină un adevărat solomonar, însă, pentru început, sarcina sa este de a avea grijă de norii mici. Ca să-și poată duce sarcina la bun sfârșit, bunicul îi dă și câteva sfaturi. Dacă nu ți le mai amintești bine, caută-le în paginile cărții și notează-le mai jos:

Trebuie să-i plimbi, să-i hrănești cu roșii, să-i aduci acasă mai devreme, ca mama să-ți facă de mâncare, să-i strunești cu nai și așa mai departe.

2. Și, pentru că tot a venit vorba de Nor, tu îți mai amintești de ce i se spunea așa? Care era numele său de fapt?

Numele lui Nor este Norbert și i se zicea Nor, pentru că avea grijă de nori.

3. După cum am putut învăța din experiența lui Nor, să ai grijă de nori nu e o treabă ușoară, mai ales atunci când e suficientă o clipă de neatenție ca să dispară fără urmă.
Apropo, v-ați întrebat vreodată cum se formează norii? Dacă da, notați mai jos informațiile pe care le-ați aflat. Dacă nu, întrebați-vă învățătoarele/învățătorii și părinții și rețineți ce vă spun. Vă asigur că veți afla lucruri interesante!

Norii sunt formați din particule de apă care se evaporă din mări și ocean, sub căldura soarelui, transformă în vapori care se ridică în atmosferă. Aceștia vor forma, în timp, niște nori care, în cele din urmă, se condensează formând ploaie.

4. Pentru Nor, să aibă grijă de turma de norișori pe care bunicul i-o încredințează reprezintă o mare responsabilitate. E necesar să fie atent la nevoile lor, să-i hrănească și să-i ferească de razele soarelui și, cel mai important, să nu-i piardă. La început, știm cu toții că Nor nu face față, ba îi pierde, ba sunt mâncați de creaturile pădurii. În cele din urmă însă, băiatul își îndeplinește sarcina cu succes. Tu

Desprinși din poveste

1. După cum ai observat, lui Nor i se spune adesea „ucenicul solomonar". Îți propun să definim împreună cele două cuvinte. Eu îți voi explica ție ce înseamnă „solomonar", iar tu îmi vei explica mie ce înseamnă „ucenic" (te poți folosi și de un dicționar).

solomonar = Cuvântul „solomonar" poate avea două înțelesuri. „Solomona" poate fi cineva care se ocupă cu studiul vremii și care poate prezice cum va fi vremea pe baza unei analize științifice. Sau, în credințele populare, tot „solomonar" se mai numește și cineva cu puteri magice, înțelept sau vrăjitor, care poate influența diverse fenomene ale naturii, așa cum face și Nor.

ucenic = Cuvântul „ucenic" este un tânăr care învață tainele unei meserii de la un maestru.

2. Când am citit povestea scrisă și ilustrată de cele două autoare, mi-am dat seama că multe dintre personajele care apar în aventura lui Nor îmi sunt deja cunoscute. De pildă, Zmeul Zmeilor și balaurul. Tu în ce povești te-ai mai întâlnit cu aceste personaje?

Eu m-am întâlnit cu Zmeul Zmeilor în poveștile pe care le-am citit și cu balaurul în poveștile cu balaurul.

3. Bunica lui Nor este nimeni alta decât Muma-Pădurii. Mulți dintre noi am mai întâlnit-o în basme sub numele de Baba Cloanța. Alături de Zmeu și de Balaurul cu șapte capete, Muma-Pădurii este deseori un personaj negativ, ce-i creează mari probleme eroului. Din povestea lui Nor, aflăm că Muma-Pădurii este o bătrânică drăguță, care are mare grijă de pădurea ei și le protejează pe creaturile ce trăiesc acolo. Ba chiar, la un moment dat, ea însăși ne povestește cum l-a învins odată pe Zmeul Zmeilor, care voia să fure Luna și s-o mănânce.
Tu ai mai auzit până acum de Muma-Pădurii sau, după cum i se mai spune, de Baba Cloanța? Dacă da, povestește pe scurt una dintre isprăvile ei. Dacă nu, află de la părinți sau profesori câteva informații despre acest personaj și notează-le mai jos:

Muma-Pădurii este o vrăjitoare urâtă, și bătrână care locuiește în cele mai întunecoase locuri din pădure. Ea își spune pe ca care trec eu singuri prin pădure.

4. Atunci când bunicul îi povestește lui Nor pățania prin care a trecut într-o noapte, în pădure, avem de-a face cu un desen în desen. Bunicul începe povestea, Nor o continuă, iar bunica o

2. Edwin e (excesiv de) politicos, folosind formule de adresare ca „Domnule Sir Concetățean Nobil și de Treabă Sir". Gândește-te la un adult de la școală (sau un profesor dintr-un alt loc) și scrie o formulă extrem de politicoasă cu care i te-ai putea adresa.

Cum am gândit la mama mea și cum aș adresa „Doamnă Elegantă și Bucuroasă Mamă".

3. Acum gândește-te la doi adulți din familia ta și găsește o formulă la fel de politicoasă de a li te adresa, ca de exemplu „Nobilă și Prea Stimată Mătușă...". Vei obține un efect foarte amuzant, fiindcă de obicei suntem politicoși mai mult cu persoanele din afara casei / familiei.

Dragă și Prea Minunată Bunică, Bunicuș și Prea Iubit Bunic.

4. Megan e responsabilă cu partea artistică și creativă a aventurii regelui Edwin. Pentru a-și scrie cântecul eroic (și pentru a se simți bine), Megan își ia cu ea niște instrumente muzicale destul de trăsnite, ca trombo-xilo-saxofonul. Mai jos găsești numele unor instrumente muzicale. Combină-le, astfel încât să obții cele mai amuzante și creative trei instrumente.

• tubă • acordeon • marimbă • harpă • muzicuță • ukulele • gong • violă • piculină

Tubă-acord-marimbă, har-muzi-cu-ukulele și gon-vio-piculină.

5. Denumiri de poziții de yoga malefică. Unește următoarele cuvinte, pentru a reconstrui numele pozițiilor de yoga practicată de Împăratul Nurbison.

tiran războinic și	carnivoră
goblin	bizar
vrăjitor al aspirmii	flexibile
plantă	furios

Dacă ți-a plăcut *Regele Fistichiu și creatura din Crong*, îți vor plăcea și:

Povești piezișe de la Școala-n Dungă
de Louis Sachar
Ilustrații de Peter Allen
Traducere din engleză de Cristina Elena Gogâltă

În loc să aibă un etaj și treizeci de clase una după alta, are treizeci de etaje cu câte o clasă pe fiecare nivel. Constructorul a spus că-i pare rău. Copiilor de la Școala-n Dungă le place să aibă o școală piezișă. Au un teren de joacă neînchipuit de mare... Doamna Gorf poate să-i transforme pe elevi în mere și nimeni nu știe unde să o găsească pe doamna Zarves, profesoara de la etajul nouăsprezece, pentru că etajul nouăsprezece nu există! John nu poate să stea în cap, Bebe face trei sute șaptezeci și opt de desene pe oră, iar toți colegii râd la glumele pe care Rondi nu le spune.

Bunicuța hoțomană
de David Walliams
Ilustrații de Tony Ross
Traducere din engleză de Lavinia Braniște

Pe Ben îl plictisesc de moarte serile de vineri, pe care trebuie să le petrecă în casa bunicii. Unul dintre motive ar fi că mâncărurile ei sunt făcute doar din varză – iar asta e o regulă valabilă chiar și pentru prăjituri... Însă curând descoperă că Buni are un secret întunecat. Este oare bătrânica inofensivă, cu păr alb, protează auditivă și dinți falși un hoț internațional de bijuterii?

Max a fost primul căruia i-a venit o idee de legendă:

Orașul unde locuiți de când este Tokio. Acel oraș era locul unde s-ar fi putut întâmpla ceva. Și, într-o zi, a venit sul a fost blestemat să facă palatul... Și așa mai departe. O dată la două sute de ani, [illegible] ceasuri. Dacă vezi un pescar [illegible] atunci blestemul va fi nul. Dar dacă nu vezi nimic, atunci nu mai [illegible] capitol în lacul Tăkern.

Pe urmă și-a continuat povestea.

– Am mers apoi mai departe, pe deasupra lacului Tăkern, peste tărâmul ... Vadstena și mănăstirea ... Sfintei Brigita și apoi peste marea câmpie ... a ținutului Östergötland.

Linköping ... era ca un inel împodobit cu o piatră prețioasă mândra lui catedrală.

– Pare o călătorie minunată, a zis bunicul, iar tu ai dat dovadă de mult curaj...

Max s-a înroșit la față. Dar nu pentru că-l copleșise complimentul bunicului, ci pentru că știa că de fapt spunea o mare minciună. Totul fusese citit într-o carte.

– Da, ne-am și întors.

– Și ai devenit din nou om.

– Da.

– Cum s-a întâmplat?

– Păi piticul spusese de fapt că mă face om la loc dacă îl aduc înapoi acasă pe găscan să-l dea mamă-ta la tăiat.

– E o poveste foarte frumoasă despre prietenie și cu peisaje minunate. Dar dacă totul s-ar petrece la noi în țară ce ai scrie?

Max a rămas un timp pe gânduri și apoi a început povestea.

– Era o dată ca niciodată o fetiță pe nume Lucia. Era cea mai năzdrăvană fetiță pe care o văzu cât e de lume, nu era închisă. Acum a văzut că în cutiuța era broscuța Mia, prietena ei.

Lectura necesită nu numai îndrumare, ci și control. Sondajul în lectura particulară trebuie să constituie o cerință obligatorie, manifestată în cadrul verificării cunoștințelor elevilor. Controlul lecturii elevilor trebuie să fie o activitate permanentă a cadrului didactic, spre a preveni comoditatea, efectuarea unei lecturi facile, superficialitatea, neglijarea cărților. Pentru evaluarea lecturii, în funcție de scopul urmărit, se vor putea parcurge următoarele modalități:

➢**Verificarea fișelor de lectură**: o facem periodic, iar corectarea acestora oferă indicii despre ce citește elevul, ce reține din ceea ce citește, cum înregistrează informațiile, cum selectează date și personaje semnificative. Corectarea acestor fișe este urmată de analiza concluziilor în fața întregii clase, cu prezentarea aspectelor pozitive și negative.

➢**Convorbirile** cu clasa și individuale despre lecturile elevilor: sunt foarte utile, deoarece oferă informații cât mai multe și cât mai precise asupra materialului citit, elevii beneficiind și de întrebările ajutătoare ale cadrului didactic.

➢ **Observarea performanțelor**: se vor evidenția elevii care, în urma lecturii particulare, își completează informațiile, se exprimă îngrijit, nuanțat, apreciind acest lucru ca un gest de silință și inteligență.

Afișarea unui tabel cu evidența lecturii elevilor în clasă: va stimula concurențial cititul cărților.

Ce și cât am citit?

Ține evidența cărților citite. Notează dacă e carte de aventuri, mister, SF, cu animale, cu roboți sau cum vrei tu să o cataloghezi. În ultima coloană scrie dacă ți-a plăcut sau nu.

Număr	Autorul și titlul	Ce fel de carte este?	Dacă ți-a plăcut sau nu
1	Pădurea Fermecată Enid Blyton	Aventură	Da
2	Hai să găsim o comoară Andreea Stănescu	Mister	Da
3	Catai cu pălăriai Florin Bican	Amuzament	Da
4	Sylvester și petricica fermecată William Steig	Mister	Da
5	Nic Năstrușnic Francesca Simon	Aventură	Da
6	Minunata calatorie a lui Nils Holgersson prin Suedia Selma Lagerlöf	Aventură	Da
7	Prințesa Cora și Crocodilul Laura Amy Schlitz	Amuzament	Da
8	Lilo și Stitch Povești din colecția de aur	Aventura	Da
9	Lilly cea mai tristă vrăjitoare Molly Webb	Cu animale	Da
10	Prințesa hamster Ursula Vernon	Aventură	Da

Ce și cât am citit?

Ține evidența cărților citite. Notează dacă e carte de aventuri, mister, SF, cu animale, cu roboți sau cum vrei tu să o cataloghezi. În ultima coloană scrie dacă ți-a plăcut sau nu.

Număr	Autorul și titlul	Ce fel de carte este?	Dacă ți-a plăcut sau nu
1	Ileana și Maria Surducan Vacanță lui Nor	De benzi desenate	Da
2	Selma Lagerlöf Minunata călătorie a lui Nils Holgersson prin Suedia	Carte de aventură	Da
3	Laura Amy Schlitz Prințesa Cora și crocodilul	Carte de povești	Da
4	Cressida Cowell Cum să-ți dresezi un balaur aventuri în sălbăticie	Carte de aventură	Da
5	Elena Chezov Poveștile lui Albinuț	Pentru copii drăguți	Da
6	Cartea mea cu povești	Povești editura Ginkgo 2012	Da
7	George Topârceanu Balada unui greier mic	balada	Da
8	Francesco Simon Nic Năstrușnic	Este o carte amuzantă	Da
9	Isla Fisher Sharg și bebelușul pirat	amuzantă și puțin de luptă	Da
10	Janosch Hai să găsim o comoară	interesantă	Da

BINGO LECTURA!

- Elevii primesc imaginea următoare pe așa-numitul „carton de bingo”.
- Fiecare dintre ei câștigă atunci când reușește să facă LINIE și, respectiv, BINGO LECTURA!
- Putem să încurajăm lectura ghidând-o după diferite scopuri, dar și după preferințele lor de cititori, conform codului culorilor:

BINGO LECTURA!

O modalitate amuzantă de a-i încuraja pe copii să citească mai mult

Citește cu voce tare, folosind o intonație puternică	Citește o poveste unui adult și pune-i câteva întrebări	Citește o poveste înlocuind numele personajului principal cu numele tău	Inventează o poveste despre un animal fantastic	Citește o carte și desenează-i o copertă nouă
Montează un cort dintr-un cearșaf și citește sub el	Citește o revistă	Citiți și tu, și prietenul tău aceeași carte și, apoi, discutați-o împreună	Citește o poveste și dă-i un titlu senzațional	Citește unei surori, unui frate sau unui prieten
Citește o carte și prezintă un personaj din ea prin cât mai multe detalii	Citește 15 minute într-un fotoliu confortabil		Citește rețeta unei prăjituri pe care ți-ar plăcea să o prepari	Citește începutul unui povești și inventează propriul tău final pentru ea
Citește o poezie	Citește o poveste și desenează câteva personaje	Citește o poveste și inventează o continuare a ei	Ascultă un adult citind un articol de ziar/ revistă și, apoi, rezumă ce ai ascultat	Citește într-un loc neobișnuit
Citește o carte și, pe o coală mare, fă o reclamă pentru ea	Citește cu voce tare o carte cu un adult, fiecare câte o parte	Citește instrucțiunile unui joc pe care ți-ar plăcea să îl încerci	Citește la lumina veiozei/ lanternei	Citește o poveste ilustrată și, apoi, repovestește-o cu cuvintele tale

➢**Crem** – lectura cu voce tare este un bun exercițiu pentru a forma fluența în lectură, dar și pentru a stimula reacția emoțională față de cele citite;

➢**Galben** – focus pe conținut prin sintetizare și prin raportare critică;

➢**Verde –** lectura ca provocare și aventură îi ajută pe copii să vadă cărțile ca pe o alternativă interesantă de petrecere a timpului liber;

➢**Albastru** – a citi pentru a scrie sau lectura ca punct de plecare (și model) în redactarea unor texte diverse;

➢**Roz** – lectura creativă îl face pe copil să descopere amănunte interesante să genereze alte forme de comunicare (desen, reclamă etc.);

➢**Mov –** diversificarea tipurilor de lectură îndreaptă cititorii și spre texte care nu sunt narative sau texte nonficționale;

Pe parcursul perioadei destinate jocului copiii vor aduce fișele la școală pentru a împărtăși cu colegii lor progresul făcut. Este o modalitate utilă, eficientă și plăcută de a-i provoca pe copii să citească și, totodată, o ocazie oferită părinților de a se implica activ, de a sădi în sufletul propriului copil dorința de a citi. Săptămânal, copiii vor avea de citit o poveste la alegere sau recomandată (cu sau fără sprijinul părinților, în funcție de capacitatea copilului de a citi și de a pătrunde înțelesul celor citite la acest moment).

Biblioteca şcolară - "Nicăieri nu se poate forma şi întreţine mai cu efect gustul pentru lectura bună decât în atmosfera îmbietoare la citit a unei biblioteci, oricât de modesta ar fi ea. Rafturile încărcate cu atâtea scrieri din toate domeniile, mesele cu cititorii aplecaţi cu răbdare asupra carţilor, linistea abia tulburată de foşnetul filelor întoarse cu multa grija, totul te îmbie la lectură şi meditaţie.“

În cadrul proiectului educațional județean “În lumea cărților”, realizat în parteneriat și cu biblioteca școlii, am desfășurat activități care au urmărit introducerea în minunata lume a cărților prin intermediul mai multor jocuțe.

„Găseşte cartea”- pe o masă sunt împrăştiate cărţi pentru copii. Sarcina copiilor este de a alege câte o carte, de exemplu, care are pe copertă animale sau care are în titlu o anumită literă sau care are un nume în titlu etc.

Un alt joc atractiv **„E cartea mea!”** l-am realizat punând cărţile pe o masă cu titlurile la vedere. Fiecare elev și-a ales o carte. Noi, doamnele, am citit o poveste care a inclus titlurile cărţilor. În timp ce citeam, copilul care avea cartea cu titlul respectiv o ridica.

După exerciţii care îl fac pe copil să ia cartea în mână, urmează cele care îl fac să o deschidă, exerciţii care au menirea de a stârni interesul copiilor pentru conţinutul cărţii: **“Chici ce e în carte?”** fiecare copil și-a ales de pe masă o carte, apoi a motivat alegerea acesteia şi a făcut predicţii referitoare la subiectul cărţii. Aceste predicţii au fost consemnate, și verificate de elev în timp ce citea acea carte. O altă variantă: îi punem să citească prima pagină, pe cea de la mijloc şi pe cea de sfârşit, urmând ca ei să facă la fel, predicţii referitoare la conţinutul cărţii.

Se mai pot introduce exerciţii de citire rapidă şi conştientă a unui fragment la prima vedere (elevul care a citit trebuie să pună o întrebare colegilor referitoare la conţinutul textului citit), după care copiii fac predicţii asupra cărţii sau textului.

Un alt tip de joc **„Reconstituirea”** – este cel în care se prezintă elevilor copii ale coperţilor unor cărţi şi o copie a unei pagini interioare, urmând ca ei să „reconstituie” cărţile. Este un exerciţiu util de *citire conştientă,* în care copilul este pus în situaţia de a face analogii, comparaţii. Pentru a stârni interesul asupra conţinutului cărţii îi dăm o listă cu propoziţii incomplete care va fi completată pe măsură ce elevul citeşte cartea. Exerciţiul poate avea şi alte formulări: propoziţii adevărate sau false referitoare la unele evenimente prezentate în carte, la unele personaje etc.

Cunoscând mai bine sufletul copiilor, apropiindu-se cu dragoste de ei, recomandându-le carţi instructive, dar si educative, sfătuindu-i cum să citească şi să păstreze cărţile, bibliotecarul devine un prieten al elevului, un formator al gustului pentru lectură.

La recomandarea doamnei bibliotecar, elevii au împrumutat cartea “Povestiri istorice” de Dumitru Almaș și au citit cu mare interes lecturile istorice, la centru, în cadrul activităților desfășurate cu prilejul Zilei Nționale a României.

Panoul de lectură. PuzzLECTURA

Un rol deosebit în stimularea interesului pentru lectură îl are înfiinţarea bibliotecii clasei. În clasă avem o bibliotecă mare cu foarte multe cărți. Am desemnat un bibliotecar al clasei și fiecare copil a primit o fișă de cititor. De fapt, este o fișă de împrumut de la biblioteca clasei în care bibliotecarul notează cărțile împrumutate/restituite de copii. Panoul PuzzLECTURA este amenajat pe un suport de plută și conține câteva elemente, unele permanente, altele înlocuite periodic.

Recomandări de lectură și recenzii

Permanent pe panou vor fi afișate două piese de puzzle, una indicând titlul lecturii, cealaltă autorul. Pe parcurs, în funcție de tipul lecturii putem adăuga și alte elemente, precum personajul/personajele cărții, problema, soluția, morala, ilustrații realizate de copii. În dreptul fiecărei piese va fi așezată o altă piesă pe care vom nota titlul, respectiv autorul lecturii recomandate. Aceste recomandări vor fi făcute de noi sau de către copii. Așa cum am mai precizat, o lectură recomandată de un copil altui copil este primită cu entuziasm, de aceea îi vom încuraja și în acest an să-și exprime preferințele pentru anumite texte.

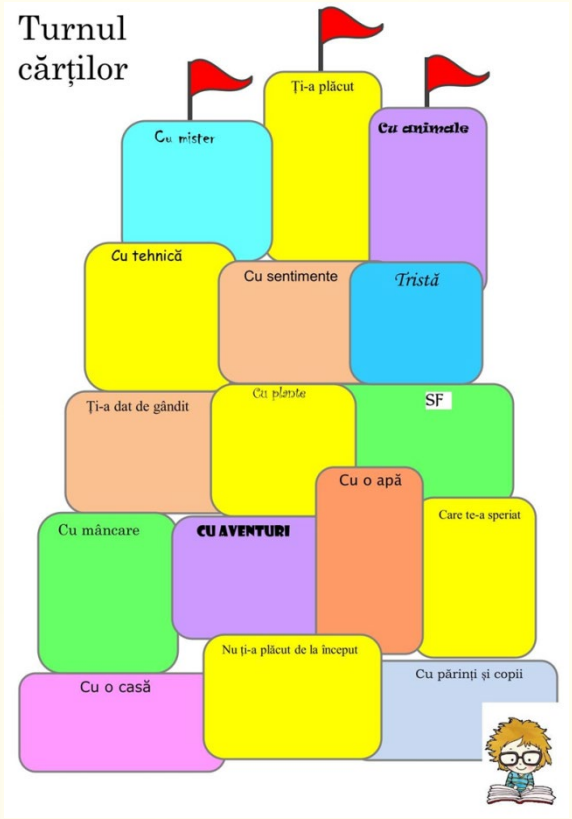

Nu doar vor propune texte, ci își vor spune părerea proprie despre cartea primită ca recomandare. Vom face acest lucru cu ajutorul emoticoanelor. Acestea vor sta într-un coș, la îndemâna copiilor. Pe măsură ce vor citi, vor putea să aleagă un jeton și să îl așeze sub piesele de puzzle. Pe el își vor scrie numele și vor motiva oral alegerea făcută. Vor fi liberi să spună cât de mult le-a plăcut o carte sau, dimpotrivă, cât de plictisitoare sau greoaie li s-a părut. Încet-încet, vor conștientiza care este tipul de lectură care îi atrage, care li se potrivește, care este accesibil pentru ei.

Și, dacă tot vorbim despre formarea micilor cititori, lângă lecturile recomandate vom afișa un poster cu calitățile unui bun cititor. Vom discuta despre ceea ce scrie pe afiș, încercând să vedem câte din atributele enumerate se regăsesc în comportamentul de cititor al fiecărui copil. Astfel, ne vom stabili un obiectiv major pentru acest an: să devenim din ce în ce mai buni (cititori) și mai apropiați de cărți ca în final să completăm **Turnul cărților** citite.

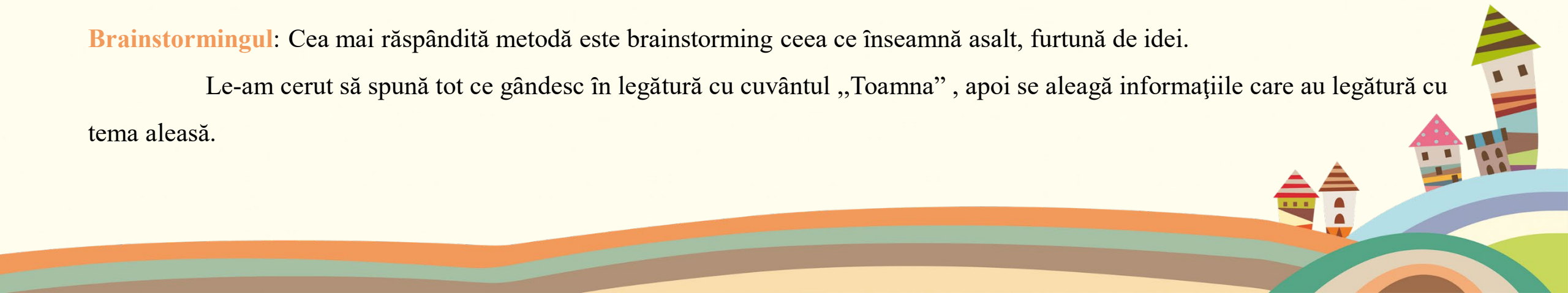
STRATEGII DIDACTICE FOLOSITE ÎN CICLUL PRIMAR PENTRU STIMULAREA LECTURII DE PLĂCERE A ELEVILOR

Prin metodele activ-participative utilizate în orele de limba română elevii sunt antrenați să-și dezvolte capacitatea de înțelegere a unor texte, spiritul de echipă, să găsească soluții inedite la problemele propuse spre rezolvare. Aceste strategii didactice ajută elevii să facă conexiune dintre texte și lumea reală. Când elevul înțelege bine conținutul și mesajul unei lecturi va fi dornic să descopere și alte lecturi, să se transpună în pielea altor personaje.

Am ales spre exemplificare câteva metode folosite la clasă pentru o mai bună înțelegere a textelor studiate.

Brainstormingul: Cea mai răspândită metodă este brainstorming ceea ce înseamnă asalt, furtună de idei.

Le-am cerut să spună tot ce gândesc în legătură cu cuvântul „Toamna” , apoi se aleagă informaţiile care au legătură cu tema aleasă.

Ghicitorile literare sunt mijloace pasionante ce-i invită pe copii la lectură. Acestea le desfășurăm astfel: citim un fragment şi cerem elevilor să indice opera şi autorul, sau să recunoască lectura în care apare erou principal. Pentru a-i introduce în atmosfera lecţiei Cioc! Cioc! Cioc!, de Emil Gîrleanu, le-am citit ghicitori despre animale şi insecte:

“Zici că e un ceas de lemn
Ce răsună la un semn
Prin păduri şi prin zăvoaie
Fie soare, fie ploaie!”

„Are-o coadă înfoiată,
Hoaţă este şi şireată;
Dar e vai de coada ei,
Când dă peste Grivei.”

„Mici pitici cu felinare
Umblă noaptea pe cărare!”

„Are-un ac micuţ şi fin,
Zboară lin din floare-n floare,
Acul este cu venin
Şi polenul pe picioare!”.

Le-am prezenta câteva date despre volumul „Din lumea necuvântătoarelor” şi despre autorul Emil Gârleanu, stimulându-i prin diverse întrebări să-şi amintească şi alte texte asemănătoare.

În oglindă - Jurnalului dublu l-am numit ”În oglindă” pentru că ceea ce apare în partea stângă se va reflecta în dreapta. Dacă transcriem un fragment în stânga, realizăm povestirea scrisă în dreapta. Alte exemple pot fi: vorbire directă – vorbire indirectă; problemă – soluție; cauză – efect, însușiri fizice - însușiri morale ale unui personaj etc. Imaginea poate fi folosită și pentru compunerea unui text.

Titlul_____

Autorul _____

Jurnal dublu

Veverița – însușiri	Argumente din text
prevăzătoare	,, a pornit în salturi grăbite să își caute provizii pentru iarnă ’’

Titlul_____

Autorul _____

Jurnal dublu

Ciocănitoarea – însușiri	Argumente din text
oportunistă	,,dăduse de scorbură și se pusese pe mâncat’’

Metoda cadranelor este o modalitate de rezumare și sintetizare a unui continut informaţional prin participarea și implicarea elevilor în înţelegerea lui adecvată. Această metodă am aplicat-o pe lectura “Cioc! Cioc! Cioc!” ,de Emil Gârleanu astfel:

Titlul _____

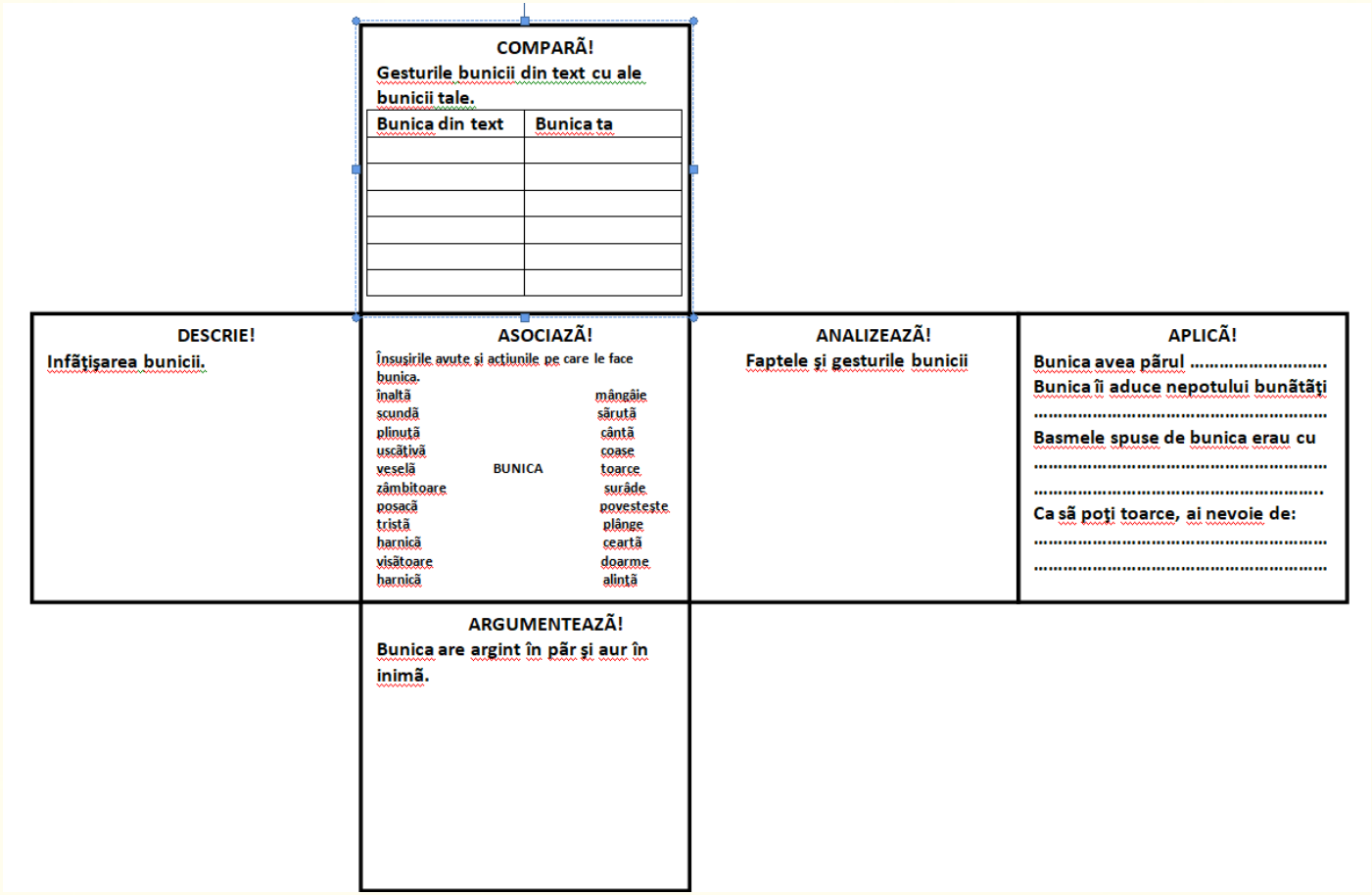
Autorul _____

Metoda Cadranelor

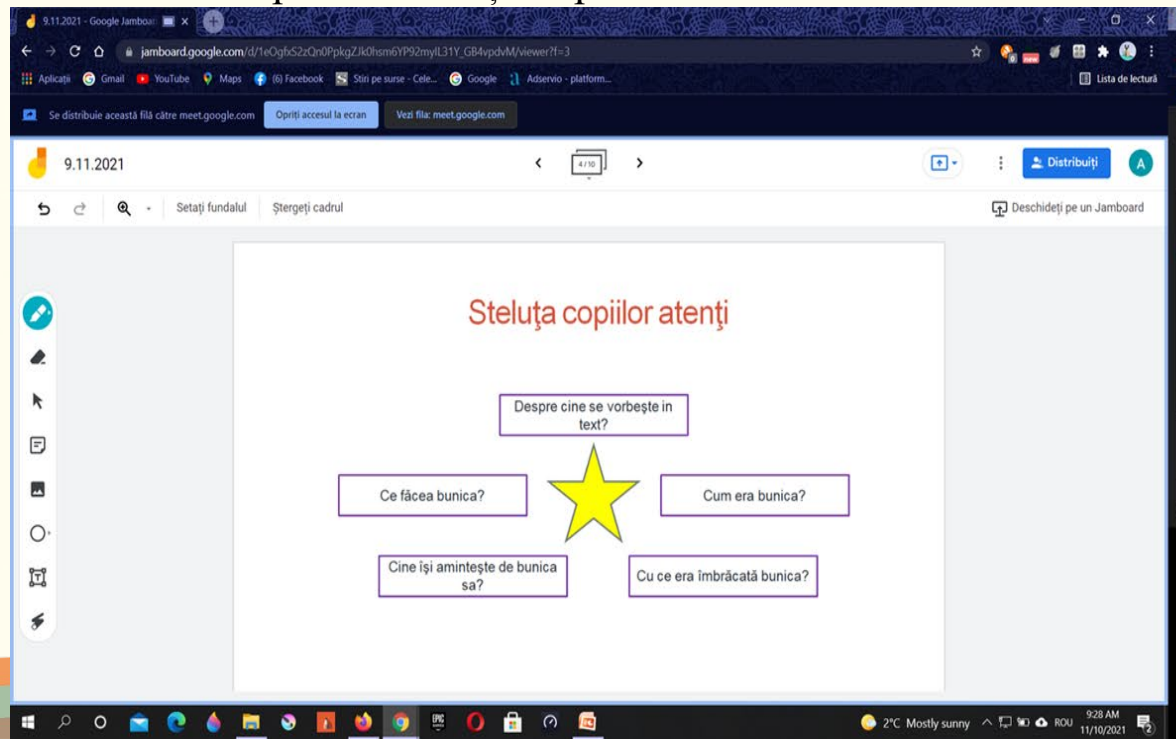

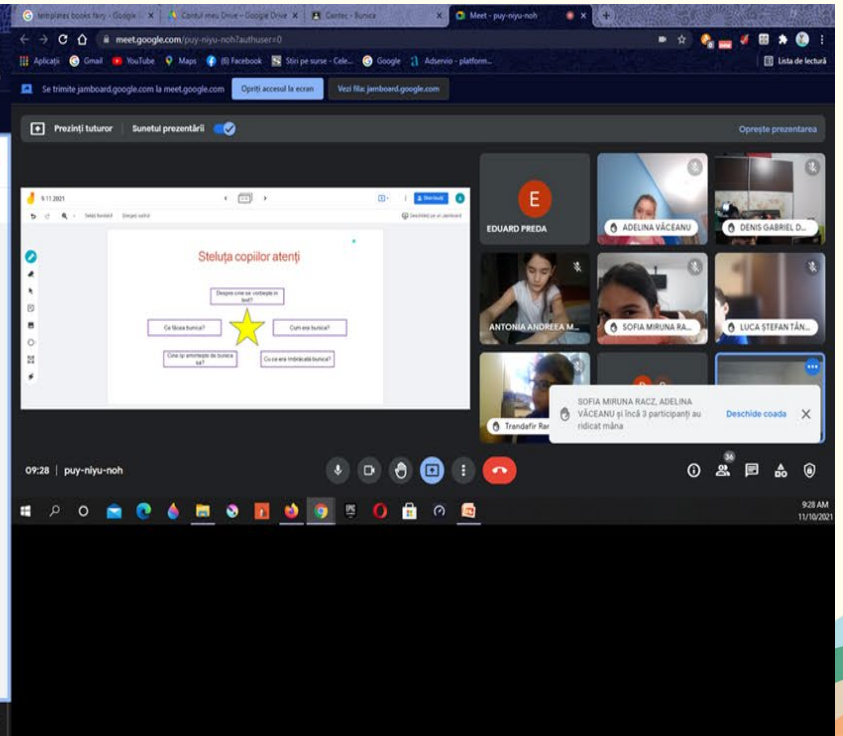
1. Transcrieţi enunţul care precizează anotimpul în care se desfăşoară faptele.	2. Scrieţi două enunţuri prin care să schimbaţi finalul textului.
3.Identificaţi trăiri, emoţii pe care le produce textul cititorului.	4.Realizaţi un desen în care să prezentaţi adăpostul veveriţei , aşa cum vi-l imaginaţi.

Cubul este o metodă care presupune explorarea unui subiect, a unei situaţii din multe perspective permiţând abordarea complexă și integratoarea unei teme. Această metodă am aplicat-o la lecția Bunica, de Ștefan Octavian Iosif, în care am folosit următoarele acţiuni specifice metodei.

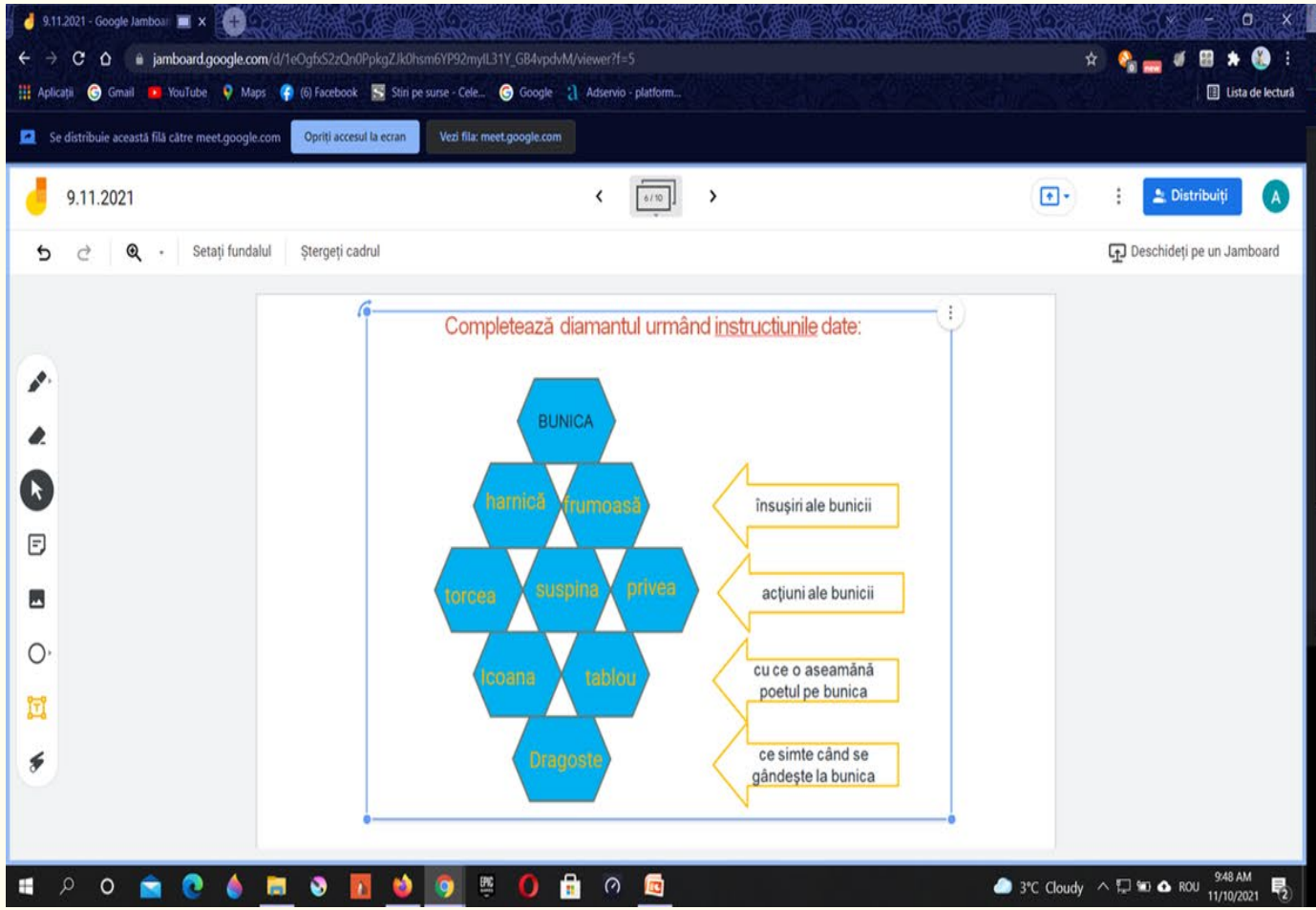

Explozia stelară este metoda folosită pentru a înțelege conținutul de idei, pentru îndreptarea atenției asupra esențialului materialului citit. Prin această metodă elevii consolidează capacitatea de a reține cele citite și de a formula întrebări legate de conținut, solicită un efort de imaginație și gândire, dar și capacitatea de a formula răspunsul întrebărilor. Această metodă creează un comportament ce denotă participarea, exersează gândirea cauzală, deductivă limbajului. Însoțind actul citirii de întrebări cercetătorii afirmă că: „ Întrebarea reprezintă un moment indispensabil al activității mentale al elevului, ea este o formă deosebită în care se exprimă gândirea, situându-se la granița dintre cunoaștere și necunoaștere, stimulează curiozitatea și dorința de a afla, suscită interesul și participarea activă.” Elevii au ales câte o întrebare: cine, unde, când, ce fel de, apoi au formulat întrebări pe baza textului Bunica, de Ștefan Octavian Iosif, iar colegii numiți au formulat răspunsuri pentru întrebările adresate. Această metodă am folosit-o și în cadrul **Șezătorii literare** unde și părinții au fost solicitați să formuleze alături de copii întrebări și răspunsuri.

Diamantul - metoda este foarte atractiva pentru elevi şi valoroasă deoarece prin ea, elevii realizeză corespondenţe care îi fac să înţeleagă importanţa, asemanările, deosebirile, caracteristicile legate de una sau mai multe noţiuni.

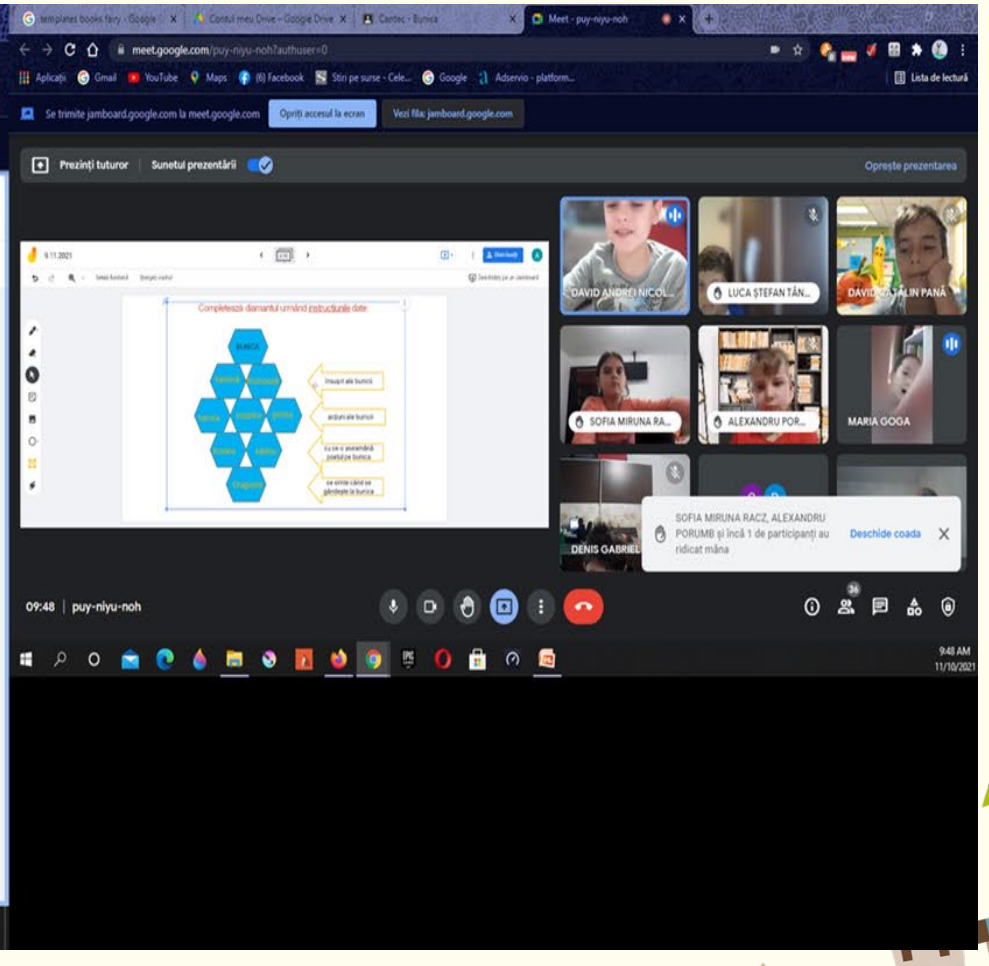
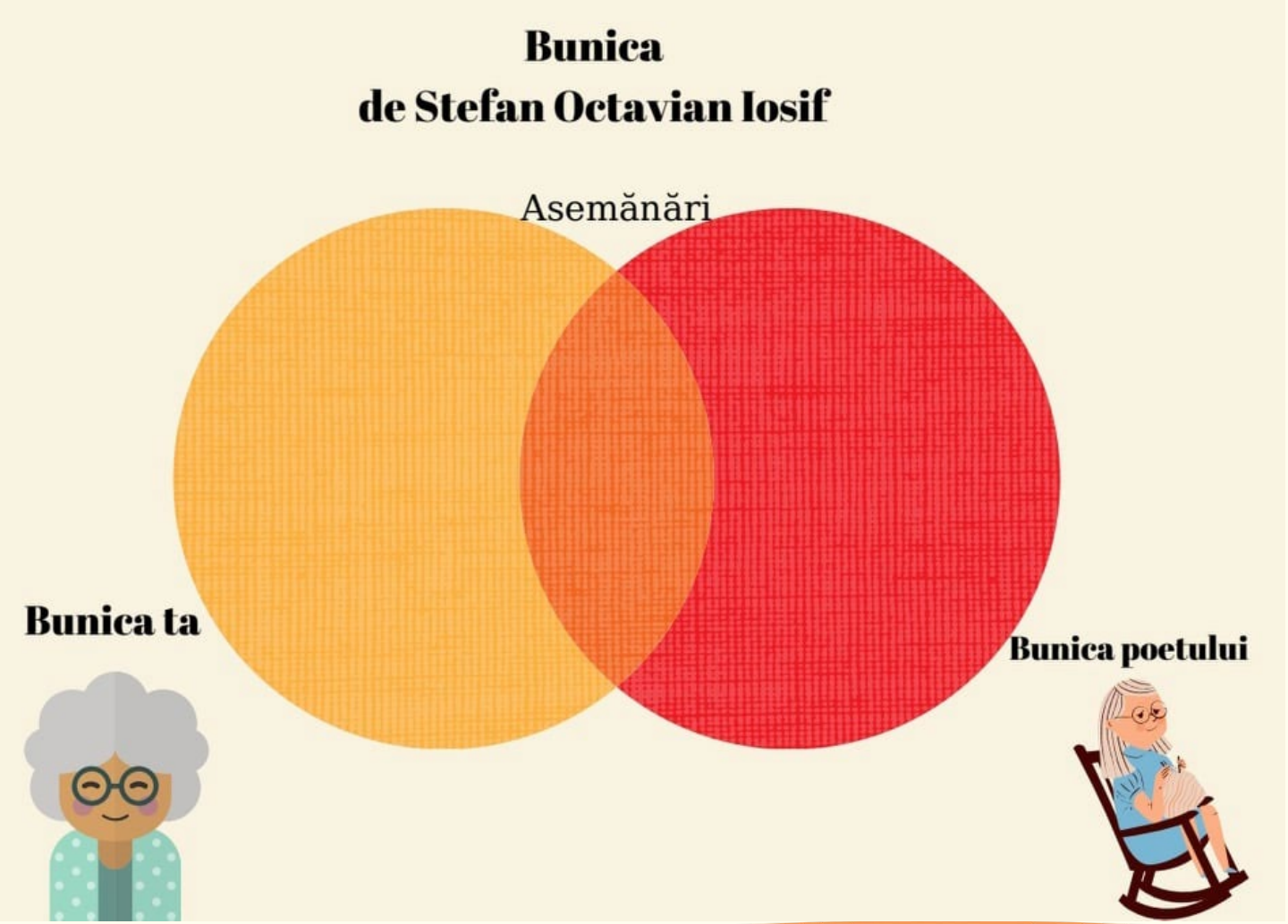

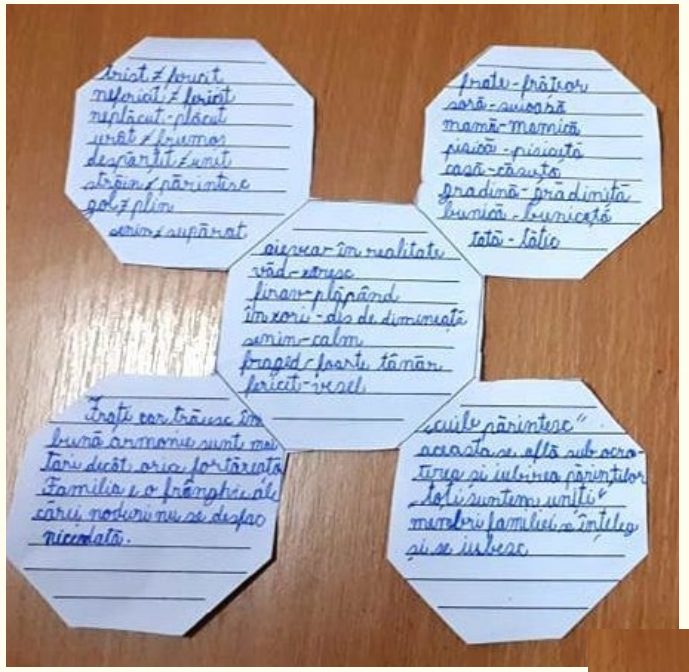
Diagrama Venn este o metodă ce poate fi folosită la orice disciplină solicitând elevii să compare şi să găsească elemente comune, apoi specifice fiecăreia din cele două situaţii comparate. Am utilizat această metodă tot în cadrul lecției Bunica, de Ștefan Octavian Iosif.

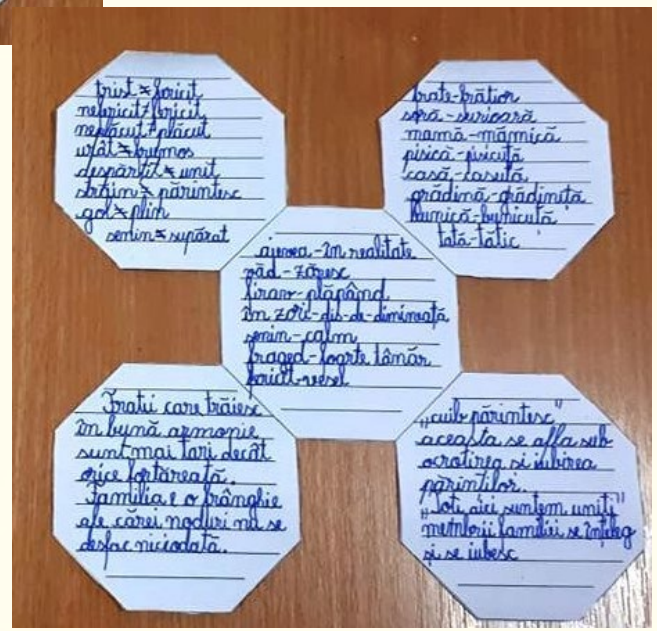

Teoria inteligențelor multiple - Am prezentat o listă cu sarcini de lucru pe centre de interes, toate propunerile având aceeaşi intenţie: dezvoltarea potenţialului de inteligenţe pornind de la un text cunoscut „Ciuboţelele ogarului”, de Călin Gruia. Am dorit un demers centrat pe rezultate observabile, traduse în produse care facilitează atât evaluarea, dar stimulează şi motivaţia.

Grupa 1	**Grupa 5**
Grupa 2	**Grupa 6**
Grupa 3	**Grupa 7**
Grupa 4	**Grupa 8**

”Octogonul”

Pentru momentul în care lucrăm diferite exerciții pentru înțelegerea sensului unor cuvinte/expresii noi și/sau pentru îmbogățirea vocabularului din lecturile studiate folosim și octogonul format din cinci poligoane cu opt laturi. În octogonul din centru putem scrie cuvintele noi, spre exemplu, și este singura parte a întregului care va fi lipită pe coala de carton. Celelalte forme vor fi pliate deasupra acesteia. Câteva sugestii de completare a celorlalte patru forme: sinonime, antonime, cuvinte cu mai multe înțelesuri, familia de cuvinte. Pe părțile nescrise ale fiecărei forme putem rezolva alte sarcini de lucru, cum ar fi, alcătuire de propoziții, despărțire în silabe, ordonarea alfabetică a cuvintelor, realizarea unor desene etc.

Metoda pălăriilor gânditoare este o metodă interactivă de stimulare a creativităţii participanţilor care se bazează pe interpretarea unor roluri în funcţie de pălăria aleasă . Exemplu de utilizare a acestei metode în cadrul orei de limba română, la clasa a II-a , lectura „Ciuboţelele ogarului”, de Călin Gruia. Se reaminteşte semnificaţia fiecărei pălării. Elevii sunt împărţiţi în şase grupe a câte trei elevi. Fiecare grup îşi desemnează un reprezentant care va participa la alegerea unei pălării sub care se află fişa cu sarcina de lucru. În funcţie de pălăria primită, grupele vor purta denumiri simbolice:

„Informatorii” – pălăria albă

Care sunt personajele intalnite in text?

Unde au poposit iepuraşul şi ogarul?

„Coordonatorii” – pălăria albastră

Cum trebuie formulate întrebările pentru a fi înţelese?

Cum trebuie formulat răspunsul pentru a fi corect?

„Înflăcăraţii” – pălăria roşie

Cu ce personaj v-ar plăcea să semănaţi?

Ce parere ai despre ogar?

„Creativii” – pălăria verde

Cum ai fi procedat dacă erai în locul iepuraşului?

Când şi-a dat seama iepuraşul ce urmăreşte ogarul?

„Negativiştii” – pălăria neagră

Cine a greşit în această întâmplare?

Ce s-ar fi intamplat daca nici iepurele nu avea bani?

„Pozitivii” – pălăria galbenă

Ce alt final ar putea avea povestirea?

Cum trebuia să procedeze iepuraşul ca să nu rămână fără bani?

Ne-am gândit că ar fi interesant ca la Limba și literatura română să punem întreg universul textului pe o coală sau într-un **lapbook**. Acest lucru este posibil dacă apelăm la notarea informațiilor și a ideilor referitoare la textul studiat pe forme care se decupează, se pliază, se asamblează și, după caz, se lipesc sau se capsează pe o coală de carton de dimensiune A4 sau mai mare. Avantajul acestor organizatori grafici este că într-un spațiu relativ mic vom aduna multe informații care, puse una lângă alta, vor reda imaginea de ansamblu a textului literar.

Dramatizarea poate fi o variantă a jocului de rol, metodă care valorifică tehnicile artei dramatice (dialog, gest, mimică, pantomimică, decor, etc.), prin care se urmăreşte în special adâncirea înţelegerii unor aspecte studiate şi fixarea lor, pe un fond afectiv intens. În acest sens, dramatizarea constă în transpunerea în acţiune dialogată a faptelor, evenimentelor, aspectelor studiate la literatură, istorie, etc. sau transpunerea în roluri socio-profesionale. Se realizează, de obicei, pe baza textelor studiate la diverse obiecte de învăţământ

PORTOFOLIUL DE GRUP - CARŢILE URIAŞE

Portofoliul este considerat o metodă alternativă de evaluare, care ocupă un loc important în practica şcolară curentă ca o alternativă viabilă la modalităţile tradiţionalede evaluare.

Anotimpul toamna a fost ilustrat de elevii clasei în versuri, texte și imagini, formând astfel o carte uriașă.

În urma aplicării la clasă a acestei metode, am constatat că elevii se dovedesc foarte receptivi, participând cu entuziasm, simţindu-se motivaţi şi stimulaţi în dezvoltarea şi manifestarea personalităţii.

În ceea ce priveşte conţinutul portofoliului, profesorul Ioan Cerghit, susţine că acesta cuprinde „o selecţie dintre cele mai bune lucrări sau realizări personale ale elevului, cele care îl reprezintă şi care pun în evidenţă progresele sale; care permit aprecierea aptitudinilor, talentelor, pasiunilor, contribuţiilor personale. Realizarea portofoliului este o ocazie unică pentru elev de a se autoevalua, de a-şi descoperi valoarea competenţelor şi eventualele greşeli.

